

M A C K Ó

Bohózat 3 felvonásban

Írta: Jean de Létra

Fordította: Stella Adorján

Színre került a PESTI SZÍNHÁZBAN (először 1936 február 26-án) a következő szereposztásban

Özsusztin, 28 esztendő... Kabos Gyula
Edmond Fontanges, 50 esztendő... Tot Sándor
~~Zsolt~~, 20 esztendő... Dénes György
Mackó 3 hónapos.....+ + + +
Cristiane, 19 esztendő... Suljok Mária
Paulina néni, 43 esztendő... Vaszary Piri
Henrietta, 45 esztendő (Edmond felesége)..... Gothné, Kertész Ella
Lulú, 25 esztendő..... Eszterházi Ilona
Marieta, szobalány . . . Várkonyi Magda
PIER GAMBÏÖR . . .

(Edmond Fontanges modern, kényelmes szalónya. Szép bútorok. Jobboldalon tekintélyes íróasztal. Ajtók: 1. jobbról előtérben a lakás többi részébe; 2. Jobbról második térben Edmond dolgozószobájában; 3. háttérben előszobába, általános járás kívülről érkezők számára; 4. balra előtérben Jacques szobájába.)

(Amikor a függöny felgördül, Henriette, -kövérkés családnyasakozik a nő vérével, Pauline-val, húsz esztendős jokülsejű fiatalemer, sportlapot olvas. Szorakozottan bámulgatja a plafont.)

Henriette, Pauline, Jacques.

PAULINE: Talán bemehetnénk Christianéhoz. Segítsünk a kicsikének kicsomagolni. (Lépett a táolán.)

HENRIETTE: Kéérünk. Előbbúgyis átöltözik.

PAULINE: (figyelte a nővérét, hogy észrevette-e az előbbi húzást, aztán lép egyet):

Idejövök a futóval.

HENRIETTE: Dehogyan jössz te oda!

PAULINE: Miért ne jöhetnék?

HENRIETTE: Mert már léptél egyszer. Ha finoman akarom magam kifejezni, akkor ez csalás.

PAULINE: Még ha igazad volna, akkor is arra kérlek, vond vissza őzt az aljas rágalmat.

HENRIETTE: Édes hugom, éppen úgy csalsz a játékoan, mint kisgyeremekkorodban. Ha megengeded, most én lépek, még pedig ide a bástyával. Matt!

PAULINE: (méltatlankodva kinyitja a retiküljét):
Ha szükséged van a félirankomra, kérd el inkább becsületesen, anelyett, hogy kizsarolnád belőlem.

HENRIETTE: Tartsd meg a pénzedet.

PAULINE: Ha szabályosan vesztetem volna, szó nélkül rizetnék, de pumpolni nem hagyom magam.

HENRIETTE: Akarsz revánsot?

PAULINE: (duzzogva): Nem. Igazán nem azért jöttem fel vidékről Párizsba, hogy a saját nővérem kifosszon. Dupla vagy semmi.

(Vissza teszi a pénzt.)

HENRIETTE: (a nővérével együtt Jacqueshoz fordul):
Mi lelt, Jacques? Valami baj van, kisfiam?

JACQUES: Dehogy!

HENRIETTE: Néhány nap óta mindha szomorkodnál.

JACQUES: (kényszeredett mosollyal):
Téved a mama.

PAULINE: (sértődötten):
Bizonyára nem tetszik neki a társaságom.

JACQUES: Dehogyis, nénikém! (Más hangon.) Látták Augustin
fenyképét a sport ujságban? Majdnem pucér!

HENRIETTE: Miféle bot van a kezében.

JACQUES: Gerely. Augustin ^{NAGYSZERŐ} nagyserű gerelyvető.

HENRIETTE: Vidd be Christianenek a neszeszerjét, hátha szüksége
van rá.....

JACQUES: (leteszi az ujságot, felkapja a neszeszert és el).

HENRIETTE, PAULINE,

PAULINE: Szegény fejed, te is furcsán neveltetted a gyermekeidet.

HENRIETTE: (dühösen): Te nagyszerűen értesz a gyermekneveléshez,
akár, hogy nincsen alkalmad be is bizonyítani.

PAULINE: Csakhogy megint emlegeted a vénlányságomat. Tudod
mit, mintsem akármilyen ronda fráterfelesége legyek,
inkább maradok pártában.

HENRIETTE: Kikérem magamnak, hogy az uramat sértegesd. Az én
férjem kiváló ember, és kiváló nagyiparos.

PAULINE: (FUMIGÁLVA) Bicikligyáros. Ma, a ~~repülőgépek~~
repülőgép korszakban! Szép kis férj és szép kis apa!
Félévre Svájcba küldeni az egyetlen ~~leányát~~ leányát!

HENRIETTE: Jól tudod, hogy nem szívesen tettük! Ez volt az egyetlen
módszer. Már megmondtam neked, hogy ez a kis liba
halálosan beleszeretett Augustinba. Hiába integetsz,
nálad történt az egész ~~historia~~ történet, tavaly nyáron.

PAULINE: Igazán? Jaj de mulatságos! A gazdag kisasszony
és a szegény titkárt. Tiszta mozi.

HENRIETTE: Tragédia! Cristiane folyton bögött, az apja ordított,
végül is el kellett küldeni a lányt Svájcba felejtetni.

PAULINE: Miért nem inkább a titkárt küldtéték el?

HENRIETTE: Lehetetlenség. Augustin be van avatva mindenbe. Ő az
uram jobbkeze.

PAULINE: És most legalább elfelejtette azt a gerelyes alakot?

HENRIETTE: Még nem beszéltem erről Christiannal. Christiane beszéléséről

Előbbiek, Edmond, majd Jacques.

EDMOND: (ötven éves, vérbő arc, tekintélyes ^{POKOSZK} mérőcső, belép):
Nem látjátok Augustint?

HENRIETTE: Még nem jelentkezett.

EDMOND: Hol járka! ez az ember? Minden pillanatban várom az
adoellenőrt és nem találok a múlt évi számadásokat.

HENRIETTE: Te soha nem találsz semit!

EDMOND: Nem az én dolgom rendet tartani! Azért fizetem
Augustint. Én vagyok a szellem a vállalatnál, ő az
administráció. (Dühösen) Három órával ^{szekü} elment
ebédelni. Hol az ördögbe csavarog?!
elment ebédelni. Hol az ördögbe csavarog?!

HENRIETTE: Ha tudni akarod, én küldtem el az egyetemi könyvtárba.

EDMOND: Minek?

HENRIETTE: Érdekes adatokat talált a családfánkról.

EDMOND: Még mindig nem hagyjátok abba ^{azt} a marhaságot?

HENRIETTE: Miféle hang ez? A mi családjunk a Delile-família, a
tizennyolcadik századig három szoba irta a nevét. De 1 ile,
a forradalom idején megváltoztatták. Augustin most
ezt a nagy mozanatot kutatja.

EDMOND: (az asztalra csap): Pont amikor az adóellenőrt várom!

HENRIETTE: Hát aztán? Mutasd meg a könyveket az adóellenőrnek
és pásszi!

EDMOND: Te ehhez nem értrsz. Minden nagy vállalatnál hamisan
könyvelnek. Az enyémnél is.

HENRIETTE: Nem szégyelled magad?

EDMOND: Ha nem könyvelnék hamisan, már rég megbuktam volna és
mint tönkrement, becstelen ember állnék előtted,
aki elvitte a hitelezők pénzét. Így azonban tekintélyes
nagyiparos vagyok, de az adóellenőrt megsemm merem fodadni
mert nem tudom, hogy Augustin milyen mértékben
hamisította a könyveket. Hol van Christiane?

HENRIETTE: A szobájában.

EDMOND: Nem beszélt Augustinról?

HENRIETTE: Úgy futolog kérdezte: Hogy van Augustin?

EDMOND: Azt is sokall. Küld be nekem azt a lányt. beszélni
akarok vele,

HENRIETTE: kérlök, ne bántsd.

EDMOND: Dehogyan bántom. Tudni akarom, hányadán vagyok vele.

JACQUES: (belép és végigsétál a szobán, a könyvállvány felé).

EDMOND: Egy ilyen szerelmi regény nem édes, hanem utálatos.

PAULINE: Nem tudom, más hogyan van vele: én imádom. (Henriettel kivonulnak.)

Edmond, Jacques, később Christiane.

EDMOND: Jacques fiam, gondolkoztál már egy kicsit azon, amit a múlt héten mondtam?

JACQUES: Igen papa. Nincsen semmi keavem belépni a gyárba. Jobb szeretnék tovább tanulni.

EDMOND: Rendben van fiam, végezd el az egyetemi tanulmányaidat. ~~Én boldogan támogatlak,~~ Én boldogan támogatlak, de akar arra kérlek, hagyd abba a csavargást, a Bohéméletet és komolyan dolgozál. Elég volt a botránnyokból!

JACQUES: Igen's papa.

EDMOND: Rendben van! És ha leteszed a vizsgáidat, elmehetsz utazni. Ismerd meg a világot. A félvilágot már ugye is ismered...

CHRISTIANE: (belép): Hivattál papa?

EDMOND: Igen, kislányom! Jacques! Eredj tanulni!

JACQUES: Igen is papa. (Edmond grimaszal jelzi a hugának, hogy ma csupa komoly téma merül fel a házban. EL.)

EDMOND: Ulj le szépen.

CHRISTIANE: (csinos, széparcuyilttekintetű fiatal lány): Köszönöm papa, nem vagyok fáradt. (Miután az apja elővette a ~~cigaretta~~ cigaretta tárcáját.) Megkinálhatnal egy cigaretával.

EDMOND: Mi az már dohányzól is?

CHRISTIANE: Vidéken rászoktam a nagy unalomban. Tudod papa, ezzel is gyorsabban telt az idő.

EDMOND: Örösz, hogy újra Párisban vagy?

CHRISTIANE: El vagyok ragadtatva.

EDMOND: Nem szeretnél újra visszamenni Svájcban?

CHRISTIANE: Soha!

EDMOND: Azért hívtalak haza, mert reméltem, hogy ezzel a hat hónappal befejezed a kúrát és vége a rögeszmének. Ha ez nem így volna, kénytelen volnék újból megválni tőled és most már egy teljes esztendőre Angliában küldeni az egyetlen lányomat.

CHRISTIANE: Még ez hiányzik.

EDMOND: Erről a tervről ne is beszéljünk!... miután hála Istennek, már megjött az eszed. (Kis szünet.) Igaz?

CHRISTIANE: (kis habozás után): Hogyne, papa.

- EDMOND:** Ennek nagyon örülök, mert az én koromban gondoskodni kell a gyerekek jövőjéről. Jacques éppen az előbb mondta, hogy nem akar beképní a gyárba, de hajlandó komolyan venni a tanulást. Most rajtad a sor és ezért megkérdem: mi a véleményed Gambier-ről?
- CHRISTIANE:** Társadról? Egy kicsit kövér.
- EDMOND:** Mannequinenek talán, de nem bicikligyárosnak.
- CHRISTIANE:** (a vállát vonja): Nekem kövéren is megfelel. Nincsenek vele különös terveim.
- EDMOND:** Kár. Jó parti.
- CHRISTIANE:** Nézd papuskám, ne foglalkozál házasságközvetítéssel. Ehhez te nem értesz.
- EDMOND:** Gambier jócsaládból való, szorgalmas és rendes ember.
- CHRISTIANE:** Kár, hogy nem vagy eladó lány. Hozzámehetnél.
- EDMOND:** Nagy sikere van a nőknél!
- CHRISTIANE:** Hozzám egy kicsit öreg.
- EDMOND:** Negyvenöt éves. A mai világban ott kezdődik az igazi férfikor. Aztán, bevallom neked őszintén, ezzel a házassággal rendezném az anyagi ügyeimet.
- CHRISTIANE:** Drága papa, ne keverjük össze az üzletet az én házasságommal.
- EDMOND:** A dolog nem olyan sürgős. Gondolkozzál rajta egy kicsit. Adok neked egyheti gondolkozási időt.
- CHRISTIANE:** Nem hiném, hogy....
- EDMOND:** Hallgass! Egy hét alatt megmondhatod a dolgot.
- CHRISTIANE:** Más nő legényt nem tudsz a számomra? Akkor megyek kicsomagolok...
- AUGUSTIN:** (belép): Bocsanat, főnök úr... (Észreveszi a lányt, egyszerre dadog.) Elkétem...én...izé...azazhogy...
- CHRISTIANE:** Jónapot, Augustin!
- AUGUSTIN:** Jónapot, van szerencsém és kezét csokolom. (Azetfognak hásszasan, szembe néznek, Edmond figyeli őket.) Jól tetszett utazni?
- CHRISTIANE:** Remekül.
- AUGUSTIN:** (dadog): Sokkal jobb ha az ember remekül utazik, mintha... mintha rosszul utazna.
- EDMOND:** Christiane, eredj szépen a szobádba, dolgozni akarunk.
- CHRISTIANE:** Megyek papa. (Elmegy)
- AUGUSTIN:** (egy asztalnak támaszkodik, hogy lelepleze zavarát. Merőn nézi az ajtót, amelyen a lány távozott)

Augustin, Edmond, később Marietta, Henriette és Pauline.

- EDMOND: (tüntetően megnézi az óráját): Ez egy kis túlzás!
- AUGUSTIN: (az ajtót nézi): Munkával töltöttem az időt. A nagyságos asszonytól megbízást kaptam, amit el is végeztem. (Indul az ajtó felé.) Mrgyek és jelentkezem...
- EDMOND: Maradjon! Nem akarom, hogy egy óráig diskuráljanak. Inkább idekéretem! (Csenget.) Mi történt azal az ajtóval?
- AUGUSTIN: Oh semmi!
- EDMOND: Mit bámulja folyton? (Augustin lesüti a szemét.) Augustin, nem felejttem el, hogy maga nemrég itt mint regényhőss szerepelt. Erről a regényről nem ohajtok többet beszélni. (Marietta belépett.) Marietta, kérem a nagyságos asszonyt egy pillanatra...
- MARIETTA: Igenis. (El.)
- EDMOND: Nem fogom túrni, hogy a házamban ismét feléledjen az a komédia, amely mindannyiunknak csak bosszúságot okozott. Éfti, uram?!
- AUGUSTIN: Könyörgöm, ne nevezzen uramnak. Attól úgy félek.
- EDMOND: Nyomatékosan kérem, hogy ne udvaroljon többé a lányomnak.
- AUGUSTIN: (komikus szenvedéssel): ~~Megígérttem.~~ *Megígérttem.*
- EDMOND: Ne gondoljon rá.
- AUGUSTIN: Ezt is meg fogom próbálni.
- EDMOND: Ha nem szakít meg minden érzelmi összeköttést a lányommal, kénytelen leszek lemondani a szolgálataimról.
- AUGUSTIN: Ha akarja főnök úr, máris beadom a lemondásomat.
- EDMOND: Szó sincs róla! Csak ne fogja ithagyni a céget!
- AUGUSTIN: Kérem... én hűségesen akarom szolgálni a Fontanges és Gambier kerékpárgyáratt!
- EDMOND: Akkor ne tegyen célzásokat, hogy elhagya a céget! Várja meg, amíg én kioldom (Óráját nézi.) Gambier is mindig késik! (Hirtelen.) Hol a csudában vannak a bevételi könyvek? Nem a hamisak, azokat már megtaláltam. A valódiakat keresem.
- AUGUSTIN: El tetszett dugni a kályhába, nehogy valaki belenézhessen. (Henriette és Pauline belépnek.)
- HENRIETTE: Hivattál, Edmond?
- EDMOND: Augustin akar neked referálni... Ot perct engedélyezek erre a célra, mert nagyon sok dolgunk van!
- HENRIETTE: Talált valamit őseinkről, Augustin?
- AUGUSTIN: Hogyne.
- PAULINE: Kedves Edmond, úgy látszik, magának nem tetszik az a felredezés, hogy a felesége ősrégi nemesi családból származik...

- EDMOND: Bánom is én! Tiszteltem az egész familiát, de végezzenek gyorsan!
- HENRIETTE: (kevélyen): 1793 óta, amikor lemészárolták az arisztokráciát, nem három szoban írják családi nevüket, hanem egyetlen szoban...
- EDMOND: Spórolnak.
- HENRIETTE: ~~Rendőrségi jelentések~~ Talán hallottál már valamit Rouget de l'Isle-ről. Ha nem tudnád, ő írta a Marseillaise-t ő is rokon volt. Mit tudott meg róla?
- AUGUSTIN: Sajnos, nem sok jót.
- PAULINE: Hogyan? Beszéljen!
- AUGUSTIN: Rendőrségi jelentéseket találtam, amelyek szerint őt a piactéren nyilvánosan megkorbácsolták, mert egy hentesüzletből kolbászt lopott. (Edmond nevet.)
- HENRIETTE: Hogy ~~meré~~ merészelsz ilyet állítani?
- AUGUSTIN: niteles okmányok alapján. Amikor felfedeztem, hogy a tisztelt őt börtönbe zarták... A fia később megváltoztatta a nevét, mert tetszik tudni, eleinte nem akarta magát azonosítani a dolgokkal... (Edmond nevet.)
- HENRIETTE: (dühösen): Kérem, Agustin, folytassa a kutatásait!
- EDMOND: (gépiesen forgatja az asztalnál a sportlapot).
- AUGUSTIN: Folytattam kérem. A tolvaj úr fiából kéményseprőmester lett, annak a fia börtönőr...
- EDMOND: Bizonyára örült, amikor behozták a nagypapát... (Nézi az újságot.) Ejha! Hiszen ez a maga ^{FŐKÉPE} képe Agustin!
- PAULINE: De még mennyire! Jacques már megmutatta nekünk (Agustinak) Így felöltözve nem is látszik, hogy ilyen jóalakja van.
- AUGUSTIN: Kérem, az ember nem henceg vele...
- EDMOND: No, ezt megnézem magamnak. (Keresgél a szobában.) Henriette hová ~~kar~~ tettétek a cvikeremet?
- HENRIETTE: Mit tudom én, hol vannak a dolgaid?
- EDMOND: ~~Ag~~ (dühösen rácsap az asztalra): Miért nem hagyja ott a holmikat, ahol van?!
- AUGUSTIN: Bocsánat, véletlenül a papirkosárba tetszett dobni. Onnan halásztam ki.
- EDMOND: (dühösen): Akkor ne csináljon rendetlenséget. (Nézi a képet.) Mondja Agustin, mi az a kezében?
- PAULINE: (szánakozva): ~~Kerületi bajnok vagyok~~ Még azt sem tudja! Gerely! Őx veti a gerelyt... jómesszire, minél meszebre...
- AUGUSTIN: (szerényen): Kerületi bajnok vagyok.
- EDMOND: ~~Véletlenül az asztalra dobta a papírt, és a gerelyt is.~~

- EDMOND: Üzleti szempontból nem nagyon örülök neki, hogy a titkárom képe csaknem pucéran jelenik meg a lapokban! Egyszer eveznu negy, másszor azt hallom, teniszeznek, most még gerelyeznek...
- HENRIETTE: Mite való az a sok sport?
- AUGUSTIN: Ép testben ép lélek. Az az ambicióm, hogy szép és egészséges gyermekeim legyenek. Azt akarom, hogy örököljék az apjuktól a jó kondíciót, a kellemes külalakot... ~~külalakot~~
Tessék megfogni ezeket a muszklikat!
- EDMOND: Az én időmben, kedves Agustin, nem gerelyvetéssel jutottak hozzá szép és egészséges gyermekekhez... Én ugyan nem voltam kerületi bajnok, úgy-e mama... de...külömben nézze meg a ~~gyermeküket~~ gyerekeimet...
- AUGUSTIN: Szabad??
- EDMOND: Nézni szabad!
- HENRIETTE: (Paulinehoz aki még mindég az ujságot nézi): Gyere Pauline, ne mélyedj bele annyira a bajnokba!
(Indulnak)
- EDMOND: Neked pedig, Henriette, annyit mondok, hogy az őseid között még egy-két gályarabot is találok, elválok tőled. (A hölgyek sértődően el.)
- EDMOND: (zavartan): Agustin! Rögtön itt lesz az adoelenőr!
- AUGUSTIN: Jöhet bármely pillanatban! Felvértezve várom! Csak egy kikötésem van. Ön ne avatkozzon bele a dolgomba, engedjen engem beszélni. Ha egyetlen baklövést csinál, a háromszorosára emelik fel az adónkat!
- EDMOND: (nem kérő, hanem parancsoló hangon): Ne hagyjon el engem ebben a nehéz helyzetben. Becsületem és vagyonom a maga hidegvérétől függ.
- AUGUSTIN: Tessék rábízni a dolgot. Már nem is tudok őszinte adóvallomást tenni.
- EDMOND: Elkészítettem a jelentésemet a közgyűlésre is (Kivesz egy papírt a zsebéből.) Olvassa csak fel hangosan. Szeretném hallani, milyen hatást tesz rám. (Átnyújtja a papírt és önérzetesen várja a felolvasást.)
- AUGUSTIN: (szonoki pozba): Édes kis pocok Edmond! Vártam tegnap a telefonodat és a pénzt...•
- EDMOND: (rárohan): Tévedés! Adja ide!
- AUGUSTIN: Tessék. Gondoltam, hogy a közgyűlési jelentés még sem ilyen lezser...
- EDMOND: (keresi a zsebeiben): Hová is tettem a jelentést? (Mindent felforgat, fűköket, dossziékat.) Itt kell lennie!
- AUGUSTIN: Majd megkeresem főnök úr!
- ~~EDMOND:~~ (átlép): Nem vagyok gyerek! Még tudom megem tartálni a

- EDMOND: (dühösen): Nem vagyok gyerek! Meg tudom magam találni a dolgaimat. (Más hangon.) De nincs türelmen hozzá!
(Mindent felforgat.)
- AUGUSTIN: Ne tesék bosszankodni! A jó Augustin meg fogja találni a jelentést. Nézzük csak... Hol dolgozott rajta utoljára?
- EDMOND: Ma reggel az ágyban olvasgatom.
- AUGUSTIN: (mint a telepátikus fenomének, gondolkozik és valahányszor Edmond kérdezni akar, leinti): Ma hétfő van... (Töpreng) Későn kelt fel az ágyból, mert délelőtt nincs iroda... Megvan: Tessék megkeresni a szennyesbe!
- EDMOND: Hogy mondhat ilyen marhaságot?
- AUGUSTIN: A jelentést betette a pizsamája zsebébe és a pizsamát bedobta a szennyesbe!
- EDMOND: ~~Kicsoda szennyesbe? Kicsoda szennyesbe?~~ Ki van zárva!
De azért megnézhetjük.
- MARIETTA: (belépett): Sürgős levél Jacques úr részére. (Edmond elmegy, közömbös arccal az iratot keresni)
- AUGUSTIN: Majd én átadom... (Átveszi.) Köszönöm. (Marietta el. Augustin a házi telefont nyomja meg, közben rendet teremt az asztalon.) Halló, Jacques úr? Sürgős levél érkezett a számára... (Leteszi a hallgatót, ebben a pillanatban belép Christiane.)

Augustin, Christiane, aztán Jacques és Marietta.

- AUGUSTIN: Christiane! Boldog vagyok hogy újra láthatom!
(Extázisban.)
- CHRISTIANE: Én is örülök!
- Augustin: Nem felejtett el?
- CHRISTIANE: Magát? Soha! A táskámat felejtettem itt!... (Megtalálja.)
Itt van...
- AUGUSTIN: (siri hangon): Gondolt rám a számkivetésben?
- CHRISTIANE: Hűséges természetű vagyok.
- AUGUSTIN: Szertet úgy, mint régen?
- CHRISTIANE: Nem.
- AUGUSTIN: Jaj!
- CHRISTIANE: Sokkal jobban!
- AUGUSTIN: Ez gyönyörű! Illetve nagyon szomorú... jobban szerettem volna egyedül szenvedni... bánkodni...
é
- CHRISTIANE: Maga szeret bánkodni?
- AUGUSTIN: Ha muszáj. Sajnos, el kell válnunk egymástól!
- CHRISTIANE: Miért?
- AUGUSTIN: Nem ismeri az atya nézetét?

CHRISTIANE: Dehogynem! Azzal fenyegetett, hogy visszaküld
külföldre.

AUGUSTIN: Engem pedig kirúg a vállalattól. (Egy kis szemrehánással
távolabb megy tőle.) Már az is elég volna, ha így
találna bennünket.

CHRISTIANE: Na és?

AUGUSTIN: Mi az, hogy no és?

CHRISTIANE: Ha már nem lesz a papa szolgálatában, igazán megszőktethet
engem.

AUGUSTIN: (sibalmasan): Mivel? Hát van neken autóm? Még
biciklim sincs!

CHRISTIANE: Én gyalog is követem magát!

AUGUSTIN: (hirtelen): Hová lehet eljutni gyalog. (Más hangon.)
Christiane. Boldog vagyok, hogy így beszél...
egyrészt... másrészt elszomorít... Beszéljünk
összintén... Mi lenne belőlünk... Maga hozomány, én állás
nélkül...

CHRISTIANE: Bizom magában! Meg vagyok róla győződve, hogy karriert
csinál... szeretem magát... és türelmesen várok...

AUGUSTIN: Egy kicsit bizony várni kell erre... De nem baj!
Most már szembenézek minden veszélyel! Esküszöm,
hogy semmi sem fog többé bennünket elválasztani.
(Mefogja a kezét. Augustin hátraugrik. Jacques belép.)
Maga az? (Viszauugrik.) Semmi a világon!

JACQUES: Levelem érkezett?

AUGUSTIN: (átadja): Tessék.

JACQUES: Szabad? (Kibontja a levelet. A feje fölött a szerelmespár
boldogan mosolyog egymásra.) Kész vagyok!

CHRISTIANE: Mi történt?

JACQUES: Katasztrofa. Látogatót kapok. Egy hölgy.

CHRISTIANE: Idejön? Papának nem fog tetszeni a dolog.

JACQUES: ~~M~~úképpen az előbbi prédikáció után. (Kis szünet után.)
Augustin... szeretnél elkerülni egy családi tragédiát...
nem volna szives azt mondani, hogy a hölgy magát látog
gatja?

AUGUSTIN: Még az hiányzik! A kedves papa amúgyis pikkel rám.

JACQUES: Könyörgöm Augustin! Ha már nem vállalja, legalább azt intézze el, hogy senkise jöjjön be ide, amíg itt lesz. Megteszi?

AUGUSTIN: A dolog kényes, sőt kínos.

JACQUES: A hölgyet Lulunak hívják.

MARIETTA: (belép): Gambier úr!

AUGUSTIN: (drámai hangon): Vezesse be! (Marietta kimegy)
Vezesse be a vetélytársamat!

CHRISTIANE: Megyek. Igazán nem vagyok rá kíváncsi.

AUGUSTIN: Milyen igaza van. (Az ajtóig kíséri.)

CHRISTIANE: kicsit gondolkozom. Talán kiokoskodom valamit, amivel meg lehet puhítani a papát! (El.)

AUGUSTIN: Imádom! Ő is imád engem! Ut a katasztrófámba!

JACQUES: (belemélyed a levélkébe. Gambier belép).

Előbbiek, Gambier, aztán Marietta, aztán Lulu.

GAMBIER: ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ (belép): Van szerencsém, urak! (Az urak visszaköszönek.) Hogy van Augustin?

AUGUSTIN: köszönöm. (Kimérten, hűvösen.)

GAMBIER: Nagyon sietek. Az öreg akar velem sürgősen beszélni.

AUGUSTIN: Azonnal jelentem Fontanges úrnak, hogy megérkezett.

GAMBIER: Christian is szeretném üdvözölni. Hallom, hazajött.

AUGUSTIN: Igen, de most lepihent. Meghagyta, hogy senki se zavarja, Retenettesen elfáradt az utazástól. Háromszor is megmondta: =Senkivel sem akarok beszélni! =

GAMBIER: Kár.

AUGUSTIN: Nagy kár Talán majd a jövőhéten... A jövő hét végén... (El)

GAMBIER: Mi let Jacques? Bánatos pofákat vágasz.

JACQUES: Annyi bajom van... Drága Pierre bácsi, magát is megkérem valamire: nehogy elárulja a papának, hogy a télen sokat zülötünk együtt... Mostanában folyton az erkölcsről szonokol és nem akarom, hogy megtudja a kiruccanásainkat. Ne félj semmit, nem szolok, sőt, beszédre is elvárom a legteljesebb diszkréciót... Ha feleségül veszem a nővéredet, nem is fontos, hogy tudjon az éjszakai lebijókról, a kis nőcskékről és a többi szorakozásról... Minden közötünk marad?!
GAMBIER:

JACQUES: Kölsönös becsületszó.

AUGUSTIN: (belép, Gambierhez): A ~~XXXX~~ főnök úr várja a dolgozószobájában.

GAMBIER: Köszönöm. (Elmegy.)

MARIETTA: (belép): Egy hölgy keresi Jacques urat.

JACQUES: Nem vagyok itthon.
MARIETTA: Azt mondta, hogyha Jacques ~~is~~ úr nem volna itthon, akkor a kedves szülőkkel akar beszélni.
JACQUES: Már haza is jöttem.
AUGUSTIN: Vegesse be a démont. (Marietta el, a telefon szól.)
Halló főnök úr? Mit tetszett elveszíteni, a töltőtöltet?
Pardon... mikor irt vele utoljára?... A früstüknél?...
(Lulu belépett.) Egy pillanat... Azonnal megkeresem...
Bizonyára a cukortartóba tetszet ejteni... vagy a saivardobozba... Ajánlom magam főnök úr... (leteszi a halgatót.) Isten hozta kisasszony! Én máris megyek.
JACQUES: (halkan): Vigyázzon, nehogy valaki belépjen a szobába.
AUGUSTIN: Elállom az összes bejáratoakat. (El.)

Jacques, Lulu.

JACQUES: (ijedt, fojtott hangon): Nem szép tőled hogy idejöttél...
LULU: Mit tettem volna egyebet?! Megmondtam ~~szép~~ szép szóval ha ma délig nem intézkedsz, idejövök és botrányt csapok. Mitévő legyek? Mit csináljak a gyerekekkel?
JACQUES: Kérlek, Lulu...
LULU: A gyerekünkkel!
JACQUES: Nézd Lulu... ha az olyan biztos volna, hogy a gyerekek...
LULU: Nyomorult, még sértegetsz is? Hiszen ez a gyerek a megszalalásig hasonlít rád.
JACQUES: Már megszólalt?
LULU: Ugyanaz az orr, ugyanaz az áll, szem... Gyönyörű gyerek...
JACQUES: Eben a korban még nem lehet megállapítani a hasonlóságot.
LULU: (egyszere hangos lez): Mit képzelsz? Hazudni fogok neked? Hazudni fogok a gyermekem apjának?
JACQUES: (csendesíti): Nem nem, ... nem hazudsz... én vagyok a gyereke, ő az apám... azaz fojtva... "yugodj meg szívem, mondom, hogy ez én gyereke..."
LULU: Ha nem gondoskodik Mackóról, beadom a lelencsházba! és olyan botrányt csapok...
JACQUES: Ki az a Mackó?
LULU: Úgy nevezem a kis fiunkat... Képzeld el szegénykét a lelence között...
JACQUES: Csak nem vagy képes ilyen szörnyűségre! A fiadat beadni a lelencsházba!
LULU: (kiált): Nem az én fiam, a te fiad! (Még joban ordít.)
A te neveletlen gyermeked!

- JACQUES: Ne kiabálj, az Istenért! Üsszecsődited a házat!
- LULU: Nem akarsz megérteni?! Nincsen pénzem, nem bírom felnevelni!
- JACQUES: Jó, jó, majd igyeksem pénzt szerezni.
- LULU: Már ismerem az ígéretedet! A férfiak mindig ígérek és sohasem adnak semmit.
- JACQUES: Kötelezem magam, hogy minden hónapban küldök neked tartásdíjat.
- LULU: Hogyan! Két hónapig küldöd, hogy ne csináljak botrányt, aztán alászolgalja. Én aztán kinlódjam életem fogytáig a gyermek eltartásával.
- JACQUES: Lulu, könyörgöm, legalább annyi időt adjál, hogy intézkedni tudjak. Szerzek pénzt a rokonaimtól.
- LULU: Egy hónap óta folyton mondom, hogy intézd el a dolgot. Most már nem várhatok tovább. Holnapután New Yorkban utazom, nem hagyhatom itt a gyereket támasz nélkül.
- JACQUES: Holnapig adjál haladékat.
- LULU: Nem adok.
- JACQUES: Ma estig.
- LULU: Nem adok! Egy órát még várok. A Luxemburg-kertben vár a gyermek, rábízom egy idegen dajkára. Visszamegyek hozzá és ott megvárlak. Ott leszünk a Verlain szoba mellett. Ha egy órán belül nem jössz oda... majd meglátod a következményeket.
- Jacques? Egy óra alatt nem tudok intézkedni.
- LULU: Az a te dolgod. Én egy percet sem várok tovább. (Két fényképet szed elő a táskájából.) Itt vannak Mackó fényképei.
- JACQUES: Mit csináljak velük?
- LULU: Nézd meg azt a drágaságot, talán megmozdul a szived. Én mindent meg fogok tenni, hogy Mackó ne juson a lelenceházba. Mielőtt erre a borzalmas lépésre szánám el magam, felkeresem a gyereket a gyerekekkel együtt jó szüleidet is.
- JACQUES: Azt nem fogod megtenni.
- LULU: Majd szégyelem magam! Mindent elmondok az apádnak! Különbömit beszélgessek vele, hiszen nem ismerem! Egyszerűen fogom a kis Mackót és ráteszem az íróasztalára. Itt az unoka! (Elrohan.)

JACQUES: (Egy darabig ténfereg a szobában, nem tudja mit csináljon aztán a házitelefonon megnyom egy gombot): Halló Christiane? Sürögösen szeretnék veled beszélni... Gyere ide kérlek, gyorsan, gyorsan... várlak!!
(Leteszi a hallgatót.)

(Eben a pillanatban kiáltásokat hallunk a jobboldali kulissza
Meg lehet ismerni Augustin és Pauline hangját.)

AUGUSTIN: (hangja): Nem lehet! Nem szabad bemeni!

PAULINE: (hangja): Ez mégiscsak hallatlan!

(Kinyilik az ajtó, hátall benyomul Augustin, visszatartani
igyekszik Paulinet.)

Jacques, Pauline, Augustin, majd Christiane.

AUGUSTIN: Csak a holttestemen keresztül!

PAULINE: Micsoda szentelenség! Azonnal engedjen be. Megmondom a sógoromnak, hogyan viselkedik!

AUGUSTIN: Tisztelettel kérem, várjon egy pillanatig. (Bevágja az ajtót. Pauline kívülről igyekszik benyomni. Ide-oda tolják az ajtószárnyat. Augustin a homlokát törli.) Vigyázat Pauline néni! (Az ajtó be nyomul.)
Bikaerős egy aszony!

JACQUES: Beengedheti. A nő elment.

AUGUSTIN: Miért nem szól?

PAULINE: (mint egyfúria): Elment az esze, titkár úr? (Augustin kényszeredetten nevet.) Azonnal magyarázza meg, mit jelentett ez!

AUGUSTIN: (mosolyogva): Vicceltem.

PAULINE: Miféle vicc ez?

AUGUSTIN: Gondoltam, szabad nekem is tréfálkozni.

PAULINE: Miért pont velem viccelődik?

AUGUSTIN: Hát úgy szoktak a fiúk a lányokkal tréfálkozni.

PAULINE: Mondhatom, furcsa tréfái vannak. A sakktábláért jöttem.

(Christiane belép. Pauline felé tart, mögötte Augustin,
szertartásosan viszi a sakktáblát.)

PAULINE: ~~Mondhatom, furcsa~~ Anyád elrabolt tőlem egy félfrankot ebéd után. (Megáll, de miután az utána jövő Augustin nem állott meg a sakktáblával, egy kicsit megböki.)
Ez is valami vicc volt?

AUGUSTIN: (autós módra): Miért nem tetszik stop jelzést adni, hogy neg akar állni?

PAULINE: Már elég volt a viccekből... (Kimegy, Augustin utána, miközben szerelmes pillantást küld Christiane felé.)

CHRISTIANE? JACQUES? KÉSŐBB AUGUSTIN? MAJD EDMOND.

CHRISTIANE: Mi bajod van?

JACQUES: Édes kis Christiane, borzalmas helyzetbe jutottam...

CHRISTIANE: Megint a nők nem hagynak békén?

JACQUES: Halálosan komoly dologról van szó. Te vagy az egyetlen a világon, aki segíthet rajtam. "

CHRISTIANE: Jó, jó, megyek rögtön elkaparászom a sporolt pénzemet.

JACQUES: (visszatartja): Ezt nem lehet pénzzel elintézni. Vagy legalábbis kevés pénzzel nem lehet. Christiane, bevallok neked egy szörnyű titkot.

CHRISTIANE: Jaj istenem! Kártyáztál? Kokaint szívtál? Váltot hamisították? (Jacques nemet int.) Beszélj, mi történt!?

JACQUES: Christiane, apa vagyok!

CHRISTIANE: Apa vagy? Ne tréfálgj

JACQUES: Nincs kedvem tréfálni.

CHRISTIANE: (nevet): Nahát, gratulálok. Fiú vagy lány?

JACQUES: Fiú.

CHRISTIANE: Ennek igazán örülök. Nagynéni lettem.

JACQUES: AZPT hittem, mellém állsz ebben a nehéz pillanatban, e helyett derűltséggel fogadod a hirt.

CHRISTIANE: Csak nem fogok sirni azért, mert szaporodott a család? És mi van a kiccsike mamájával?

JACQUES: Az előbb járt itt. Lelenceházban akarja adni a gyereket!

CHRISTIANE: Csak nem fogod megengedni! Micsoda apa vagy te?

JACQUES: Szerencsétlen apa! Azzal fenyegetőzik, hogy idehozza a kisfiút és bemutatja a nagypapájának.

CHRISTIANE: Rettenetes! Mit fog szólni a papa?

JACQUES: Jaj ere ne is gondoljunk. Mondd Christiane, mit lehetne csinálni? (Megnézi az óráját.) Ötven percem van még hátra!

CHRISTIANE: (nevet): Ne haragudj, én nem tudok semmit sem kisütni. Igazán nincs tapasztalatom az ilyen dolgokban!

JACQUES: Christiane! Ha te is cserbenhagysz, el vagyok veszve!

CHRISTIANE: (egy kicsit gondolkozott, aztán ujjongva felkiált):

Jacques! Jacques! Van egy ötletem!

JACQUES: Mondd gyorsan!

CHRISTIANE: Ragyogó ötletem van! Neked csak bosszuságot okoz a gyerekek! Add nekem!

Jacques: Neked??

CHRISTIANE: Igen, igen... Nekem.

JACQUES: Mit csinálsz vele?

CHRISTIANE: Megalapítom a boldogságomat.

JACQUES: Ne tréfálgj, Christiane! Élő gyerekről van szó, nem játékbabáról. Ez sir, kiabál... baj van vele... Nem lehet elrejtteni egy babaskatulyába!

CHRISTIANE: Nem akarom elrejtteni! Mindenki megcsodálhatja! Az én gyerekeim lesz a kicsike!

JACQUES: Kérlek, hagyd abba a buta vicceidet!

CHRISTIANE: Ez nem vicc! A papának és a mamának azt fogom mondani, hogy Svájcban született egy gyermekem. Nem én vagyok az első úrilány, akivel ilyesmi történik.

JACQUES: Megbolondultál? Ilyen szégyent vállalni? Mit fogsz mondani ki az apja?

CHRISTIANE: Már találtam a számára alkalmas apát.

JACQUES: Tessék???

CHRISTIANE: Igen, igen, már van is apja a kölyöknek!

JACQUES: Kicsoda?

CHRISTIANE: Augustin.

JACQUES: Gondolod, hogy ő vállalja?

CHRISTIANE: Hogyne vállalná! Az ő érdeke. Papa hallani sem akar a házasságunkról. Ha azt mondjuk, hogy gyereke van, kénytelen lesz beadni a derekát. Érted már?

JACQUES: Értem.

CHRISTIANE: Na végre!

JACQUES: Az ötlet nem rossz, de nagyon veszedelmes.

CHRISTIANE: M^éért?

JACQUES: Képzeld el a papát! Tombolni fog dühében!

CHRISTIANE: Majd tombol egy kicsit, aztán abba hagyja. Ne tötödj semmivel, öregem! (Tapsol.) Jaj de boldog vagyok! (Augustin jobbról belépett.) Augustin! Augustin!

AUGUSTIN: Ennek a Pauline néninek semi humorérzéke nincs!

CHRISTIANE: Augustin, nagyon súlyos dolgot tudtam meg magáról!

AUGUSTIN: Tessék parancsolni!

CHRISTIANE: (vádolóan emeli fel a kezét): August'n, magának gyereke van!

AUGUSTIN: (tiltakozva): Nekem?

CHRISTIANE: Igenis magának. Fiú.

AUGUSTIN: Ez aljas rágalom.

- CHRISTIANE: Nem rágalom!
- AUGUSTIN: Ezt az egész dolgot a főnök úr találta ki. Így akar engem magánál befeketíteni.
- CHRISTIANE: Nézze, a tagadás nem ér semit! Bizonyítékaim vannak.
- AUGUSTIN: Nem igaz.
- CHRISTIANE: Ismerem a gyerek mamáját.
- AUGUSTIN: Hazugság! Valaki felültette. Kérem, nevezze meg nekem azt a nyomorult teremtetést, aki azt meri állítani, hogy gyereke van tőlem...
- CHRISTIANE: Én vagyok az illető.
- AUGUSTIN: (magánkívül): Maga?
- CHRISTIANE: Nem örül a közös gyereknek?
- AUGUSTIN: (nagyon finoman és jóindulattal): Bocsánatot kérek, nem értem tisztán a dolgot.
- CHRISTIANE: Pedig egyszerű. Tavaly nyáron, mint emlékszem, együtt voltunk néhány napig. Akkor maga elcsábitott...
- AUGUSTIN: (felordít): ÉM??!!
- CHRISTIANE: Maga. Svájcban aztán aztán megszületett a gyermek...
- AUGUSTIN: Nézze Christiane, én nem akarom meghazudolni, de félek hogy magát valaki felültette. Nem én vagyok az apja!
- CHRISTIANE: Letagadja?
- AUGUSTIN: Bocsánatot kérek, itt valami végzetes tévedés forog fenn. Valaki visszaélt a ~~me~~ nevémmel...
- CHRISTIANE: (nevet): Nahát, csaknem elhitte az egészszet!... Ha még egy párszor mondom, még az apaságot is bevallja... Ide hallgasson! A boldog apa itt áll előttünk: Jacques! Mennyi idős az anyyalka?
- JACQUES: Háromhónapos.
- CHRISTIANE: Akkor megfelel. Hogy hívják?
- JACQUES: Várjál csak... Mackónak... Mackó! Azt hiszem, Róbert az igazi neve. Nem tudom bizonyosan...
- CHRISTIANE: Augustin, etől a perctől maga lesz az apja a kis Mackónak
- AUGUSTIN: Pardon, én nem akarok tolakodni.
- CHRISTIANE: Ez a gyerek most már a mienk. Bevalljuk a papának a szörnyű ~~me~~ bűnünket, mire az ~~örök~~ megparancsolja, hogy azonnal vegyen el feleségül. Érti már?
- AUGUSTIN: Kezdem érteni és kezdek félni...
- CHRISTIANE: Mitől?
- AUGUSTIN: Valóban él ez a gyerek?
- CHRISTIANE: De még mennyire! Szép kisfiú. Örüljön, hogy ilyen szép gyereke van...
- AUGUSTIN: Tudja isten, jobb szeretném magam... Tetszik tudni, tiz esztendeje spórolok, hogy egészséges gyerekeim szülessenek.

Most megérkezik az első és semmi közöm hozzá. Mérték után szerettem volna és ime, konfekcióban kapom.

CHRISTIANE: Nincs más út a boldogsághoz, Augustin. Ha nem vállalja ezt a furcsa szerepet, örökre búcsát mondhatunk egymásnak. Sokkal nehezebb az én helyzetem. Képzeld el, bevallani az anyámnak, hogy gyerekem van.

AUGUSTIN: A kedves papának ki fogja bevallani?

CHRISTIANE: Maga.

AUGUSTIN: Én?

CHRISTIANE: Igen, igen,... Szépen a papa elé áll és bevallja neki, hogy gyerekünk született.

AUGUSTIN: (siri hangon): Ha a haláloamat akarja, mondja meg, ne kerteljen.

CHRISTIANE: Maga szépen bevall neki mindent, erre majd hivat engem és megkérdi (Bömbölve): =Igaz-e leányom az a gyalázat? = (Rendes hangon.) Mire én nem válaszolok, csak így leszegem a fejemet és abból mindent meg fog tudni. Elfogadja a tervet?

AUGUSTIN: Legalább egy kis gondolkozási időt kérek...

CHRISTIANE: Ezen nem lehet gondolkozni. Igen vagy nem? A dolog sürgős.

JACQUES: Félóra alatt döntenem kell.

~~EMMOND~~

AUGUSTIN: Nem megy ilyen gyorsan. Egy apaságra készülni kell.

CHRISTIANE: Habozik, amikor a jövődő boldogságunkról van szó?

AUGUSTIN: Én nem habozom, de egypár dolog még tisztázásra szorul. Például: Mit fogunk csinálni a Mackóval?

CHRISTIANE: Amint megesküszünk, visszaadjuk a tulajdonosnak.

JACQUES: Tessék, itt a fényképe. Jó, ha van egy apánál fotográfia.

AUGUSTIN: (nézegeti): Nem nagyon szép. Egyáltalán nem hasonlít rám.

CHRISTIANE: Még nem ismeri. Aranyos gyerek.

AUGUSTIN: És milyen pirinyó. Ráncos a kis pofája.

JACQUES: Majd elviszik egy kozmetikushoz. Különbben is ez a kép egyhetes korában készült. Azóta sokat fejlődött.

AUGUSTIN: (nézi): Egy hetes? Az én fiam egyhetes korában kétszer ekkora lesz. (Jacques nevet.) Ezt fogja meg!
(Belép Edmond rosszkezdően. Christiane megérinti Augustint mintegy figyelmeztetve a veszélyre, Augustin több mutogatja izmait.)

EDMOND: Téged kereslek, Christiane. Mit csinálsz itt? Miért nem ülsz a szobádban?

- CHRISTIANE: Cigarettaért jöttem be Augustinhoz. (Szünet)
Adja ide, Augustin!
- AUGUSTIN: (szorakozottan): Parancsol?
- CHRISTIANE: A cigaretta.
- AUGUSTIN: (sietve zavartan): Bocsánat... (Kinálja a tárcáját).
- CHRISTIANE: (közben sugja): Fejést ugrani. Ez az alkalmas pillanat.
- AUGUSTIN: (m.f.): Miféle fejes? Miféle pilanat?
- EDMOND: Gyerünk már azzal a cigarettával és eredj a szobádba. És ha még egyszer meglátlak a titkár úrral... A többit már tudod.
- CHRISTIANE: Tudom, papa... (Indul.)
- EDMOND: Hová mész? Eredj a szobámba, ott találod Gambiert, hívd meg vacsorára.
- CHRISTIANE: Igen, papa.
- EDMOND: Mondd meg, hogy korán jöjjön, mert fontos dolgot kell megbeszelnünk. Érted fiacskám?
- CHRISTIANE: Hogyne papa. (Augustin mellett megy el és odasugja.)
Bátorság! (El.)
- AUGUSTIN: (~~kiszökken~~ utána szol) Köszönöm. (Jacqueshez.)
Rosszul indul a dolog.
- JACQUES: Megyek Mackóhoz. Már csak húsz percem van hátra.
- AUGUSTIN: Nem olyan sürgős.
- EDMOND: (Jacqueshez): Azt hittem, hogy te tanulsz a szobádban!
- JACQUES: Máris megyek, papa! (Kirohan a szobájába.)
- EDMOND: (erélyesen): Augustin, megbizhatok magában?
- AUGUSTIN: Főnök úr, az Istenért, ne sértgesen! Ilyet nem szabad kérdezni!
- EDMOND: Nekem szabad és éppen azért kérdezem: megbizhatok magában?
- AUGUSTIN: Feltétlenül.
- EDMOND: (az ~~asztal~~ asztalra csap, parancsolón): Kényörgöm magának, minél kevesebet beszéljen a lánnyal!
- AUGUSTIN: Igenis, főnök úr?
- EDMOND: Most maga kérdezzen valamit tőlem. Kérdezze: miért?
- AUGUSTIN: Vajjon miért?
- EDMOND: (az íróasztalhoz megy): Az előbb megállapodtam Gambierrel. Peleségül veszi Christianet. A családot ismeri... a legelőkelőbb familia... és milyen konzervatívok... nem venék szívesen, ha a leendő asszonyka a titkárral barátkozik. Christiane a Gambier nevet fogja viselni és ez sok mindenre kötelez... elsősorban makulátlan multra...

- AUGUSTIN: (~~szexuál~~ az óráját nézi): Be kell vallani a makulátlan gyereket...
- EDMOND: (dobál): Hová tette a gyorsasági táblázatot?...
(A nagy rendetlenségre.) Mi az itt még nem csinált rendet? Augustin ettől kezdve az íróasztal elütti szék támláján ül és nem válaszol, csak igent vagy nemet jelentő fejemozdulatal.) Szedje össze magát egy kicsit.
(Igen.) Mintha egy hölgy járt volna itt az előbb.
(Igen.) Engem kerestt? (Nem.) A feleségemet?
(Nem.) Hát akkor kicsodát? Magát? (Igen) Magánügyben?
(Igen.) Még be is vallja? (Igen.) Megnémult?
(Nem.) Ugrat engem? (Nem.) Mi az? Mi lett magából?
- AUGUSTIN: (siri hangon): Atya letem.
- EDMOND: Mit beszél?
- AUGUSTIN: Gyermekek van. Ártatlan gyermekek van.
- EDMOND: ~~Magának~~ Magának? Mióta?
- AUGUSTIN: Pár perce... iz... újsütetű a dolog.
- EDMOND: Szóval reformnemzedék. Maga tréfál valam, szép gerelyvető!
- AUGUSTIN: Nem tréfálok, főnök úr! Addig ugrattak engem azzal a gerellyel, amíg ime az eredmény! Rekord!
- EDMOND: Mi van magával Augustin? Iszik maga?
- AUGUSTIN: Nem igen iszom, de most bizony jól fogna egy pohár konyak.
- EDMOND: Rosszul érzi magát?
- AUGUSTIN: Kutyaül érzem magam ebben a pillanatban.
- EDMOND: Mi volt ez a gyerekháztörténet? Rossz vicc!?
- AUGUSTIN: Nem vicc kérem. Gyermekek van, atyám van, gyermek vagyok, azaz gyermekek van, atya vagyok...
- EDMOND: Na és?
- AUGUSTIN: Mi az, hogy na és?
- EDMOND: Mi közöm neked az ügynöz? Vagy talán ezen a címen fizetésemelést akar kérni?
- AUGUSTIN: Isten örizz. Sőt, ha parancsolja, egy kis csökkentésbe is belemegyek.
- EDMOND: Nahát akkor hagyuk a magánügyeket. Keress meg a doszlijét.
- AUGUSTIN: ~~Kérném szépen~~ Kérném szépen főnök úr, előbb talán beszéljünk a szegény gyermekemről. (Nézi az óráját) Sokkal sürgősebb.
- EDMOND: Édes barátom, ebből elég volt. Az én türelmemnek is van határa.
- AUGUSTIN: Fió a kicsike. Három hónapos.
- EDMOND: Füttyülök rá! Érti?

- AUGUSTIN: (egyszuszra): Mackónak hívják... azt hiszem, ez Robertnek a becézése de nem biztos... Ragyogó kölyök! Micsoda izmok, micsoda testalkat... tisztára az apja... Tessék megmézni a fényképét!
- EDMOND: (megnézi): Elég ronda... (Aképeket az asztalra teszi.)
- AUGUSTIN: Egyhetes korában készült a felvétel. Ha most látná !
Egy kis vasgyáró!
- EDMOND: Most jut eszembe titkár úr, hiszen ha jól tudom, maga nem is nős ember.
- AUGUSTIN: Nem bizony! Haha
- EDMOND: Mötlen ember és gyereke van... ezenkívül az én lakásomban fogadja a ~~hölgyvendégeket~~ hölgyvendégeket.
- AUGUSTIN: Bizony ez is igazi!
- EDMOND: ~~Na~~ És emellett van hozzá merészsége, hogy a lanyomnak csapja a szelet!
- AUGUSTIN: Bizony ez is igazi!
- EDMOND: Hallatlan! Példátlan!
- AUGUSTIN: Ez még semmi uram! Most jön a java!
- EDMOND: Tessék?
- AUGUSTIN: A legjobbat még nem tudja! ~~MAGYAROK~~ Tessék csak megfogódkodni! Én is fogódkodom.
- EDMOND: Beszéljen már! Mi van magával?
- AUGUSTIN: Mit tetszik gondolni, ki a mamája a kisfiának?
- EDMOND: A maga kedves, erkölcstelen fráter!
- AUGUSTIN: Jó, jó, de ki az illető?
- EDMOND: Gyerünk, gyerünk!
- AUGUSTIN: (hátrahúzódik, hogy az íróasztal közöttünk legyen és még külön egy széket is közéjük von): Christiane kisasszony a mama.
- EDMOND: (felugrik): Mit mond?
- AUGUSTIN: (ijedten): Nem szóltam semit.
- EDMOND: A lányom nevét ejtette ki.
- AUGUSTIN: Igazán?
- EDMOND: Jól hallottam. Nem vagyok örült.
- AUGUSTIN: Isten örizz! Nagyon is jól halotta.
- EDMOND: Micsoda gyalázatos tréfa ez?
- AUGUSTIN: Itt nincs tréfa. Itt egy apa áll szemben egy nagyapával.
- EDMOND: Szerencsére nem igaz az egész történet. Mert ha igaz volna, azonnal megölném, mint egy kártékony duvadat.
- AUGUSTIN: Attól ~~ő~~ még nagyapa marad. Egy szegény árva gyerekek a nagypapája.

- EDMOND: Maga megörült. Mikor született volna a leányomnak gyermeke?
- AUGUSTIN: Három hónappal ezelőtt, Svájcban.
- EDMOND: Nyomorult! Hogy merészel ilyesmit állítani egy úrilányról?? Megérdemelné, hogy sajátlábulag rágjam ki!
- AUGUSTIN: Kérem tessék megkérdezni magától az úrilánytól!
- EDMOND: Csak nem képzeli, hogy annak a gyermeknek feladok ilyen vérigsértő kérdéseket?
- AUGUSTIN: Ő maga kért meg, hogy valljam be önnek az igazságot.
- EDMOND: (a fejét csoválja, aztán elszánja magát és megnyom egy gombot a házitelefonon): Halló, halló! Te vagy az, Christiane? Tudod? A te biztatásodra valotta be?... Gyere ide, nyomorult! (Magánkívül leteszi a kagylót.)
- AUGUSTIN: Tetszik látni? Hát szoktam én hazudni?
- EDMOND: Most lelőlek, mint egy veszett kutyát! (Izgatottan keresgél össze-vissza a fiókban.)
- AUGUSTIN: Mit tetszik keresni?
- EDMOND: Hol a revolverem? Hova rakta a revolveremet? (A levegőben dobálja az iratokat, leveleket.)
- AUGUSTIN: Ott van, felülről a második fiókban... azonnal megkeresem.
- EDMOND: Hallgasson! Nincs szükségem a maga segítségére! Megvan! (Megragadja a browningot.) Most meghalsz, gaz csábitó! (Hiába próbálja elsütni.)
- AUGUSTIN: Hányszor magyaráztam, hogy előbb tessék a biztosítót kinyitni!
- EDMOND: Nem vagyok rászorulva a tanácsaira. (Kinyitja a biztosítót és a titkár orra elé tartja a pisztolyt.) Imádkozzon, nyomorult!
- AUGUSTIN: Miért imádkozzak? Nincs magtöltve a revolver! Tegnapelőtt, mikor tisztogatta, kitetszett venni a töltényeket.
- EDMOND: Hol vannak a töltények? (ismét dobálja a fiókok tartalmát) Hova rakta a töltényeket?
- AUGUSTIN: Főnök úr rakta el valahová... Várjunk csak... Az ebédlőben tetszett a revolvért tisztogatni... ott lesz a tálalós... Megyek, behozom. (Sietve a kijárat felé indul.)
- EDMOND: Megállj, nyomorult! Élve innen nem mész ki! (Christiane belépett.) Ide gyere Christiane. (A lány hozzálép és bűnbánó arcot vág.) Christiane! Nem hiszem, hogy az én lányom képes lenne ilyen gyalázatos ságra!
- CHRISTIANE: (Augustin felé): Maga mindent elmondott?
- AUGUSTIN (sóhajt): Mindent.

TUDODTE, HOGY ÖSSZE SZÜNT MIFÉLE...

17:00-17:15

CHRISTIANE: Akkor nekem nincsen mondanivalóm. (Térdrogy)
Bocsánatot kérek.

AUGUSTIN: (óvatosan mögéje térdei): Bocsánatot kérek!

EDMOND: Nincs bocsánat és Istené a kegyelem. Két becstelen teremtés!

CHRISTIANE: (sirva): Augustin hajlandó engem elvenni feleségül.

EDMOND: Soha! Értik? Soha nem egyezem bele a házasságba!
Keljenek fel! (Megtörténik.) Micsoda komédia ez?
Micsoda zsarolás?

CHRISTIANE: Nekem most már kötelességem Augustinhez menni feleségül
és neked követelned kell, hogy vezessen az
anyakönyvvezető elé.

EDMOND: Amíg én élek, ez az úr nem lesz a férjed. (Augustinhez.)
Nem, édes barátom, zsarolni nem hagyom magam! (Tajtékozik
Gazember! Csirkefogyó! Aljas fráter!

AUGUSTIN: (Kétségbeesve): Nagyon elszomorít, főnök úr... Látom,
hogy megrendült bennem a bizalma!

EDMOND: Hallgasson! Azt hitték, hogy engem zsebrevágnak!? Nem!!
Majd magam fogok törődni ezzel a... kis Mackóval...
(Házitelefonón lenyom egy gombot.) Először közlöm az
örömhirt az anyáddal... Szegény asszony, igazán nem
érdemelte meg a sorstól... (A készüléknél.) Henriette,
te vagy? Kérlek, gyere be a szalónba, beszélni akarok
veled... (Letesi a hallgatót, Augustinhez.) Nyomorult!
Bandita! Csak szégyent és gyalázatot hozott ebbe a
házba!

AUGUSTIN: Főnök úram túlozni tetszik!

CHRISTIANE: Papa, én nem akarom, hogy ujjal mutassanak rám! A
gyermekem atyjának a nevét akarom viselni!

EDMOND: Csedn legyen! Becstelen leányzó! Elvesztetted azt a
jogot, hogy kinyisd a szádat! Drágán fogjátok megfizetni
ezt a kalandot! (A melét üti.) Erre az öreg Fontanges
a becsületszavát adja.

(Henriette és mögötte Pauline belép a szalónba. Pauline
hozza a sakktáblát a felállított figurákkal.)

HENRIETTE: ~~Kerülj~~ Menj csak előre, Pauline!

EDMOND: (Henriettehez): Valed akarok beszélni Henriette.
Csak valed!

PAULINE: (sértve): Ha zavarok, el is mehetek.

HENRIETTE: Eredj, de hagyd itt a sakktáblát!

PAULINE: (Edmondhoz): Hallotta? Nem fogom többé ~~turni~~ turni ezt a
bánásmodot. Megyek csomagolni. (Mintha indulna.)

- EDMOND: Mi az, hogy miről van szó? Menyjen és fogadja az adóellenőrt!
- AUGUSTIN: Bocsánatot kérek, nem vagyok olyan állapotban.
- CHRISTIANE: Nem csoda, ha rosszul van szegény, hiszen csaknem megfojtottad! Szegény augustin! (Simogatja.)
- EDMOND: (szintén segíti): Elég jól érzi magát ahhoz, hogy megütközzön az adóellenőrrel?
- AUGUSTIN: Azt hiszem, hogy egy pohárfka nem ártana. (Iszik.)
- EDMOND: Vááájon csak, megigazítom a nyakkendőjét. (Odanyul.)
- AUGUSTIN: (rémülten elkapja a nyakát): Nem, nem... kegyelem!
- EDMOND: Balga ember, megigazítom ~~az~~ nyakkendőjét így nem lehet hatósági személy elé... (Rendbehozza a nyakkendőjét, zsebkenőjét stb.)
- AUGUSTIN: Nem hinném, hogy fogok vele találkozni...
- EDMOND: (dühösen): Azonnal menyjen a szobámba és beszéljen az adóellenőrrel.
- AUGUSTIN: Megyek, Christiane! De csak a maga kedvéért. (Indul.) Kérek még egy pohárral. Nehéz dolgom lesz vele. (Iszik, indul, majd visszafordul.) Megjegyzem, ebben a pillanatban én vagyok a hejzet ura és nyugotán közölhetem feltételeimet...
- EDMOND: (dühösen): Mit beszél?
- AUGUSTIN: Közölhetem! De nem közlöm! Minden feltétel nélkül indulok a nehéz útra! Szánalmas állapotban, de emelt fővel!
- EDMOND: Ne vááájon ilyen ijedt arcot! Az ellenőr még azt hiszi, hogy csaltunk. Mosolyogjon!
- AUGUSTIN: Soha! Nem vagyok olyan hangulatban!
- CHRISTIANE: Én kérem, Augustin, mosolyogjon!
- AUGUSTIN: Ha maga kívánja, akár röhögök is! (Határozva megindul Edmond szobája felé.)

(Függöny)

M Á S O D I K F E L V O N Á S

(Ugyanaz a diszlet. Két órával később játszodik a cselekmény.)

EDMOND: (idegesen járkál fel és alá. Néha odalép az irodájába vezető ajtóhoz és hallgatozik. Két dolog izgatja, az ellenőr látogatása és a lánnyal történt baleset).

PAULINE: (Hentiettehez): Tudom, hogy az én véleményemre senki sem kíváncsi ebben a házban, mégis megjegyzem, hogy a te helyedben nem engedtem volna, hogy egy fiatal lány egyedül csatangoljon Svájcban.

HENRIETTE: Az sem változtatott volna a dolgon, ha hat gardedámmal küldöm Svájcba... Ne légy olyan naiv, nem Svájcban történt a baleset, hanem igenis nálad a falun, a nyáron, a te vendégszerető házádnál...

PAULINE: Még öt perc és azt fogjátok mondani, hogy én szültem a gyereket.

EDMOND: (szorakozottan): Remélem, hogy ez a hülye magához tért.

HENRIETTE: Kicsoda?

EDMOND: Augustin. (Sóhajt.) Egy ilyen adóellenőr keresztkérdéseket szokott feladni. (Kis csend és nyugtalanság.)

PAULINE: Tulajdonképpen hol van a gyerek?

CHRISTIANE: Jacques elment érte.

EDMOND: Micsoda? Ide fogja hozni?

CHRISTIANE: Természetesen.

EDMOND: Ez már a teteje mindennek. Mit gondolsz, beeresztem a házba. (Ordit.) Soha! Soha! Augustinak a kötelessége ellátni és gondozni! Ide be nem léphet!

PAULINE: (közben Augustin belépett. Megáll és fürkészve nézi Edmondot: Látszik rajta, hogy nagy csatát vívott): Na itt a gerelyvető!

EDMOND: (Idegesen): Hol az ellenőr?

AUGUSTIN: Elment... végre-valahára...

EDMOND: Mit mondott? Beszéljen már, a kutyafejét!!!

AUGUSTIN: Megdicsért. Azt mondta, hogy sohasem látott rendesebb és korrektebb könyvvezetést.

EDMOND: Képzelem, hogyan könyvelnek a többi vállalatok! (Augustinhez) Uram! Normális viszonyok között most kifejezném önnek leghálásabb köszönetemet. A történetek után bemélem, sejtheti, hogy erről szó sem lehet.

- AUGUSTIN: Sejttem kérem. Nem kérek semmi köszönetet. Csak kötelességemet teljesítettem, hogy tanujelét adjam főnök úr iránt érzett nagyrabecsülésemnek.
- EDMOND: Elég volt! Ha azt hiszi, hogy engem szép szavakkal el lehet bűvölni, akkor nagyon téved! Értse meg uram...
- AUGUSTIN: Könyörgöm, ne szoliton engem uramnak! Ez borzasztóan fáj!
- EDMOND: Úgy szoliton, ahogy nekem tetszik! Vegye tudomásul uram, egyszer és mindenkorra, hogy a mi családjunkba nem fog betolakodni! Soha, soha!! Megértette?
- AUGUSTIN: Igeniá.
- EDMOND: Van már ebben a családban kolbásztolvaj, van fegyenc is, elég volt a kétes elemekből.
- PAULINE: Szabad nekem valamit javasolni?
- EDMOND: (kis idő múlva): Maga az oka annak uram, hogy egy ~~működés~~ és becsületes ember éppen életének alkonyán a becstelenségbe és nyomorba jut. A becstelenséget még el tudnám viselni... de, hogy nyomorba döntött...!
- PAULINE: Ugyan ne túlozzon. Egy ilyen kis gyerekeknek a gondozása nem kerül olyan sokba!
- EDMOND: Nem arról van szó! A gyerekekből különben is Augustin gondoskodik! (Augustin a szívéhez kap.) Sokkal tragikusabb események küszöbén állunk!
- HENRIETTE: Beszélj, Edmond, az Istenért!
- EDMOND: Gambiernek is szüksége van pénzre és ezért el akarja adni részvénypakettjének egy részét Chalupinnak. Ha ez az üzlet létrejön, én kisebbségbe kerülök és megtört alak leszek annál a vállalatnál, amelyet én alapítottam és híressé tettem. Bármilyik pillanatban kidobhatna!
- AUGUSTIN: De nem, amíg én élek!
- EDMOND: Hallgasson! Egy módon lehetett volna megtartani a hatalmat, ha Gambier eljegyezi Christianet. Ebben az esetben após és vő továbbra is majorizálhatta volna a vállalatot. A szép tervnek most vége!!
- PAULINE: Miért kel tudni annak a Gambiernek, hogy Mackó a világon van?
- EDMOND: Mit képzelsz, talán eláruljuk neki! Persze, hogy titokban tartjuk Mackó létezését, legalább is a hivatalos eljegyzésig... Közben lélekzethez jutok és megvédem az érdekeimet.
- CHRISTIANE: Szóval Gambier azzal fenyegetőzik, hogy ha nem leszek a felesége, tönkretesz!! Ez zsarolás!
- EDMOND: Mindenki azzal zsarol, amivel tud. Az egyik részvényvel, a másik gyerekekkel. Gambier legalább szerelmes beléd.

- AUGUSTIN: Pardon, én is szerelmes vagyok Christianeba!
Edmond9:: Ha valaki szerelmes egy úrilányba, az tiszteli...
Érti ~~uram?~~ Ön egy gyerekkel tisztelte meg a lányomat!
Önt nam a szerelem vezérelte, hanem az érdek! Feleségül akarta vanni az előkelő és gazdag leányt, be akart jutni a cégbe, és enek az érdekében lábbal taposta a család becsületét, lábbal taposta egy szerető anya szívét...
PAULINE: és egy nagynéni begóniáit!
EDMOND: Itt nincs más megoldás! A csecsemőt el kell tüntetni!
AUGUSTIN: Nem hagyom megölni a gyermekemet!
EDMOND: Nézze kedves Pauline, maga úgyszólván vidéken lakik, ott nagyon egészséges a levegő... Nem venné magához a babát?
PAULINE: (sértve): Mindenre el voltam készülve de ez a nevetéses ötlet mégis meglepett! Úgy látszik, kedves Edmond, hogy magának elment a józan esze! Hogyan képzelem a dolgot? Megjelenjek a szülőházamban egy ismeretlen gyerekkel?
HENRIETTE: Azt fogod mondani, hogy adoptáltad. Még nem is dicsérnek, hogy milyen jó szived van.
PAULINE: Ki fogja elhinni ezt a mesét? Senki! Vidéken rossz nyelvek az emberek! Azt fogják pletykálni, hogy én szültem a gyereket Párizsban és találgatni fogják, hogy ki az apja. Rágalmazni fognak!
EDMOND: Szó sincs róla! Senki nem fogja gyanúsítani. Már nincs abban a korban?
PAULINE: Nem vagyok abban a korban? Most meg azzal sérteget hogy nekem már nem is lehet gyermekem?!
EDMOND: Pardon, ezzel nem akartam megbántani ~~sőt...~~
PAULINE: Köszönöm! Elég volt ezekből a párizsi erkölcsökből; úgy látszik, nem akarják megérteni, hogy otthon én általános tiszteletnek és közmegebecsülésnek örvendek... az én teáimon a főispántól kezdve az egész megye résztvesz és én a jövőben is úrilány akarok maradni
EDMOND: Ki tartja vissza? Éppen erről van szó! Miután úgy sincs semmi értelme és ~~vélja~~ az életének, legalább felnevelhetne egy kis gyereket!
PAULINE: Hallatlan! Nincsen célja az életnek! (Dúl-fúl.)
CHRISTIANE: Jó volna, ha talán bennünket is meghallgatnának...
AUGUSTIN: Úgy van! Hallgassanak meg bennünket is!
EDMOND: Nem vagyok kíváncsi a véleményükre! Uram, felkérem, távozzon a lányom mellől. Semmi köze hozzá!

- PAULINE: A legokosabb volna, a gyereket itt tartani. Van hely bőven.
- EDMOND: Soha!
- HENRIETTE: A gyerek a svájci hegyek között született. Hozzá van szokva a vidéki levegőhöz.
- EDMOND: (az asztalra csap): Micsoda buta ötlet volna, itt tartani. Hiszen el akarjuk bujztatni a gyereket, nem pedig mutogatni!
- PAULINE: Persze, maguk szégyellik! De azt megkivánták volna, hogy én komptomittáljam magam! Miért nem adják dajkaságba valahová?!
- EDMOND: Ez lesz a leghelyesebb. De minél messzebbre kell vinni, Augustin azonnal elindul.
- AUGUSTIN: Tetszik kölcsönadni az autót...
- EDMOND: Hogyne, még autóban akar ágálni! Vegye a gyereket a AUGUSTIN karjára és menjen gyalog... RENDBEN VAN
- JACQUES: (belép): Elhoztam a gyereket!
- CHRISTIANE: Megérkezett a fiam! Hol vagy drága kicsikém! Jacques, azonnal hozd be!
- Edmond? Látni sem akarom! Ide ne hozd be, hogy elkezdjen bügni!
- PAULINE: Ne legyen már ilyen szivtelen. Hiszen ez a gyerek vér a vérének a véréből.
- AUGUSTIN: (protezsálja): Rokon.
- CHRISTIANE: Jacques, hozd be!
- EDMOND: Augustin hozza be. Szegény, ártatlan gyerek, ez is jól megválasztotta az apját!
- AUGUSTIN: (legyint): Hát még a nagyapját. (Kimegy.)
- EDMOND: Ezt a fickót ki fogom fúgni végkielégítés nélkül!
- PAULINE: Ne felejtse el hogy az unokájának az apja!
- EDMOND: Hogyan felejtsem el, amikor folyton ~~xx~~ eszemben jutattja
- AUGUSTIN: (betolja a gyerekkocsit. Általános izgalom. Edmond megjátssza a közönyöst és hátat fordít).
- CHRISTIANE: (a kocsihoz, feltűnően): Édes kis Mackó... drága bogaram...
- HENRIETTE: (Utána magy és egy ~~pikareszk~~ pillantást vet a kocsiába): Aranyos jószág.
- PAULINE: (szenvet de nem közeledik. Edmond a pipáját tümi.)
- JACQUES: Hogy tetszik mama?
- HENRIETTE: Én még ilyen gyönyörtől gyereket nem láttam!
- JACQUES: (büszkén): No, úgy-e!
- CHRISTIANE: Méltó fia az apjának. Ugye Augustin?!

- JACQUES: Ugye hogy hasonlít rám?
- PAULINE: Mért pont rád hasonlítana?
- JACQUES: Bocsánat, én vagyok a nagybátya!
- HENRIETTE: Jacques, te ne avatkozz a dologba! Túlságosan fiatal vagy ahhoz, hogy ilyesmibe beleszoly!
- JACQUES: Igazán??
- EDMOND: Még kérdezed? Eredj a szobádba tanulni! (Jacques morogva visszahuzodik a gyerektől.)
- PAULINE: (végre rászánta magát és a kocsihoz ment): Henriette, nézd meg jól.... Mire emlékeztet?
- HENRIETTE: Nem tudom.
- PAULINE: Dehogyanem! Emlékszel a fényképemre három hónapos koromba? Amit az ezüstalbumba tettünk! Hát nézd ezt a gyereket! Megtévesztően hasonlít ~~ki~~ rám.
- HENRIETTE: Én úgy látom, hogy inkább ~~rám~~ hasonlít (Edmondhoz.) Ne szívd azt a büdös pipát! Mackó nem bírja a füstöt.
- EDMOND: (Üvölt) Hát ~~akkor~~ menjen a nemdohányzó szakaszba! Én itthon vagyok, ő tolakodott be a lakásomba!
- HENRIETTE: Hogy tudsz így veszekedni egy ártatlan gyerekekkel?
- CHRISTIANE: Én úgy találok, hogy a papára hasonlít!
- EDMOND: (Üvölt) Rám ne hasonlítson! Kikérem magamnak!
- PAULINE: Nyugodjon meg, ~~magára~~ cseppet sem hasonlít!
- EDMOND: Azt nem magagöggja eldönteni! (Közeledik a kocsihoz)
- CHRISTIANE: Magának mi a véleménye Augustin?
- AUGUSTIN: Úgy hasonlít a papához... pardon főnök urhoz mint egyik tükörtojás a másikhoz! Milyen furcsa!
- JACQUES: Mi van abban furcsa, ha egy gyerek a nagypapájára hasonlít. Én is a papára ütöttem.
- EDMOND: Majd én mindjárt rád ütök, ebadta kölyke, ha nem mész azonnal tanulni!
- JACQUES: De kérem, papa... (Edmond egy mozdulatára sértődötten kimegy.)
- EDMOND: (lassan közeledik a kocsihoz, nyakát nyujtogatja, végül megnézi.)
- CHRISTIANE: Papa, mondd meg őszintén, milyennek találod?
- EDMOND: Rémesnek.
- PAULINE: Nem is igaz. Bűbájos kis gyerek. Bűbájos! Én meg is gondoltam magam! Elviszem mackót magammal.
- AUGUSTIN: (őszintén): Brávó! Nagy csend, halkán megismétli.) Brávó!
- HENRIETTE: Az előbb azt mondtad Pauline, hogy nem veheted magadhoz a gyereket, mert pletykázni fognak?!

- PAULINE:** Rólam leperreg minden rágalom! Jól ismernek a megyében! Fel sem tételezi rólam senki, hogy az én gyerekeim.
- EDMOND:** Maga sem tudja sohasem, hogy mit akar. Az előbb még éppen az ellenkezőjét mondta!
- HENRIETTE:** A legjobb volna, ha Augustin hazavinné.
- AUGUSTIN:** (ijedten): Haza? Hozzám?
- HENRIETTE:** Természetesen!
- AUGUSTIN:** Soha!
- EDMOND:** Mi az, hogy soha? Egy apának kötelességei is vannak, nemcsak jogai! Haza fogja vinni a gyereket!
- PAULINE:** (sértve): Szóval nem adják nekem? Még ezt is sajnálják tőlem!
- EDMOND:** Párizsban jobban tudunk rá vigyázni... úgy értem, hogy messziről ellenőrizzük a nevelését.
- PAULINE:** Bármit kérek is a családtól, megtagadják tőlem. Rendben van! De az én türelmem is elfogy egyszer! Ki fogom tagadni az örökségből az ~~egész~~ egész társaságot! Majd találok valakit, aki elfogadja a vagyonomat és meg is becsül érte!
- HENRIETTE:** Miféle buta beszéd ez megint?
- PAULINE:** Hagyjál békében! Megyek csomagolni és ~~megyek~~ ágyú!
- HENRIETTE:** Ugyan Pauline!
- PAULINE:** Majd megtanuljátok valamennyien, hogy ki az a Pauline néni, de akor késő lesz! Ezért a családért áldoztam el mindent... ezért utasítottam vissza a kérék légióját! Na megáljatok! (El, becsapja az ajtót.)
- EDMOND:** Maga is mehet a csemetéjével együtt.
- AUGUSTIN:** (kétségsbeesve): Gyerünk Mackó! (Kurblizza a kocsit és indul.)
- EDMOND:** Várjon át akarom nyújtani a felmondólevelét...
- MARIETTE:** (Belép): Egy úr várja a nagyságos urat a dolgozószobában. Azt mondja, ide van rendelve!
- EDMOND:** ~~Mariette~~, A roueni főelárusító! Azonnal elintézem. (Mariette el. Edmond kezdi újról kezdi dobálni a papirosokat, idegesen hánytorgatja a sok dossziét.)
- HENRIETTE:** Gyere Christiane, vigyük be Mackót a hálóba, itt még felébresztik eben a lármában! " " " "
- CHRISTIANE:** Tessék hagyni, majd én... (Kezdi kifelé tolni a kocsit.) " "
- HENRIETTE:** Magad táplálod?
- CHRISTIANE:** E... e... igen...
- HENRIETTE:** Hány óránként szoptatod?

- CHRISTIANE: (nagy zavarban)9 Nincsen időhöz kötve... mindig szól, ha éhes...
- HENRIETTE: Szép kis gyermeknevelés, mondhatom! (Kimenek Mackóval együtt.)
- AUGUSTIN: (félelelemmel nézegeti Edmondot, aki folyton dobálja a holmikat): Tetszik valamit keresni?
- EDMOND: Hol van roueni fűelárusító dossziéja?
- AUGUSTIN: Ott alatta, az a másik, a vastagabb...
- EDMOND: Tudom, tudom... (Dobálja nem találja.) Adja már ide, mit ténfereg itt?!
- AUGUSTIN: Tessék parancsolni! (Nyűzsög, átadja.)
- EDMOND: Köszönöm s nem vagyok kíváncsi a buta megjegyzéseire! (El)
- CHRISTIANE: Mackó alszik, mint egy angyal, mióta a kis Mackó közöttünk van, még sokkal jobban szeretem magát...
- AUGUSTIN: Hát akkor maradjon közöttünk. (Kis szünet.) Sajnos, a lelketlen apa szétválaszt bennünket egymástól és én elvesztem az állásomat.
- CHRISTIANE: Akarja, hogy megszőkjünk innen... bárhová kettesben...
- AUGUSTIN: Hármásban, Mackóval mit csináljunk?
- CHRISTIANE: Bizony!
- AUGUSTIN: Magának az ötlete volt, most már nem dobhatjuk ki az utcára!
- CHRISTIANE: (gondolkozik): Nagy kár, hogy nincs pénzünk.
- AUGUSTIN: Ez engem is bosszant, kérem. Éppen azért inkább lemondok magáról, mintsem magammal vigyem a szürke gondok közé, esetleg a nyomorba!
- CHRISTIANE: Augustin, maga nagy kariert fog csinálni!
- AUGUSTIN: Balga álomkép! Nem mondom, nekem is voltak ambícióim! És ennyi ötletem! Mindig több ötletem volt, mint pénzem! Ha én vezethetném a bicikligyárat, megkettőzném a jövedelmet. Sajnos, hiába jöttem jobbnál-jobb tervekkel, mindig elutasítottak.
- CHRISTIANE: Ha ténykeg jó ötletei vannak, álljon bátran a papa elé és mondja el neki!
- AUGUSTIN: Azt sem tudom, hogyan kezdjek hozzá. Azt hiszi, hogy megint a maga kezét akarom megkérni.
- CHRISTIANE: Lépjen eléje és erélyesen kezdje: =Fűnök úr, súlyos gazdasági válságban élünk... tessék engem meghallgatni.= Ő meg fogja halgatni magát, megbizsa az ötletek keresztülvitelével és még a fizetését is felemeli.
- AUGUSTIN: Azt nem nagyon szokta. Még edig sose csinálta.

- CHRISTIANE: Lépjen ide. Mutassa meg, hogyan fog vele beszélni.
- AUGUSTIN: (előrelép fészegen) "Főnök úr, súlyos gazdasági válságban élünk . . . "
- CHRISTIANE: Nem ilyen hangon. Több tüzzel, több lelkesedéssel. Erélyesebben!
- AUGUSTIN: Hogyan tudok erélyesen, ha rögtön megfogja a nyakamat!
- CHRISTIANE: Próbálja meg! Ilyenformán. (Mégjátsza) Főnök úr!
(Rácsap az asztalra)
- AUGUSTIN (csodálkozva): Vágjak az asztalra!
- CHRISTIANE: Persze! Erélyesen! (mégjátsza.) Főnök úr! (Rácsap)
- AUGUSTIN: (igyekszik utánozni): Főnök úr!(Mozdulat a levegőben)
Más hangon) Vissza fog csapni! Ismét erélyesen.)
Súlyos gazdasági helyzetben élünk!
- CHRISTIANE: Ez már jobb valamivel! Mègegyszer!
- AUGUSTIN: (játssza): Főnök úr! (Ebben a pillanatban Edmond belépett, nagyon halkán ismétli): FŐNÖK ÚR!
- EDMOND: Maga mit keres itt?
- AUGUSTIN (zavarban): Én? Távozás előtt rendbehozom az iratokat.
- EDMOND: Christiane kèrlek, fàradj a szobàdba és ne mozdulj onnan, amig nem hívatlak. Be ne tedd ide a lábadat, amig ez az úr nálunk van! Ne fèlj semmit, öt perc múlva már repülni fog! Eredj!
- CHRISTIANE: Megyek, papa (Tàvozòban int Augustinnak, hogy erèlyes legyen.)
- AUGUSTIN: (csinálja a kipròbàlt gesztust, de nem mer beszélni): Főnök úr . . .
- EDMOND: (dühösen) Hallgasson!
- AUGUSTIN: (megadja magát): Igenis kèrem.
- EDMOND: Ne titkolòzson itt! Mit akart mondani!
- AUGUSTIN: Mår nem jut eszembe! Főnök úr nagyon szigorúan beszél velem . . . Pedig én igazàn szeretsèm főnök urat és nagyra becsülöm . . . nagyon szègyenlem magam, de nem tudom eltitkolni az érzelmeimet . . .
- EDMOND: Nem vagyok kívàncsi a vallomàsàra. Tegye a helyère ezt a dosszièt. HÅHÅHÅHÅHÅ.
- AUGUSTIN: Nagyobb rendelèst tett a roueni fòbizomànyos?

- EDMOND: Dehogyis! Lemondta a képviselőket. Nincs velünk mege-
lédve!
- AUGUSTIN: (erélyesen) Igaza van!
- EDMOND: Mit mond?
- AUGUSTIN: (elèje áll) Főnök úr! (Mozdulat a levegőbe) Súlyos
gazdasági válságban élünk!
- EDMOND: Megbolondult?
- AUGUSTIN: Főnök úr, modern alapokra kell helyezni a gyártást,
különben tönkre megyünk! Könyörgöm! Súlyos gazdasági
válságban élünk!
- EDMOND: Mit avatkozik maga a gyártásba?
- AUGUSTIN: (szeliden) Tetszik látni milyen nehéz a főnök úrral
eszmecsere folytatni!
- EDMOND: (ráüt az asztalra): Csendet kérek!
- GAMBIER: (belép) Van szerencsém!
- EDMOND: Gyere, gyere Gambier! (Augustin felé) örülök, hogy
a környezetemben akad végre egy tisztességes ember is.
(Szorongatja a kezét)
- GAMBIER: Egy kicsit korábban ^{gátolom} de félek nem maradhatok itt
vacsorára. Mi történt nálatok? Valami lármat hallottam
az előszobában.
- EDMOND: Semmi a világon. Pár üzleti megjegyzést kockáztattam
meg Augustinnek.
- GAMBIER: Mit csinált kedves Augustin?
- EDMOND: Oh, ne ijedj meg, semmi különöset nem vétett. Már
rendben isvan a dolog: felmondtam neki, szedheti a
sátorfáját.
- AUGUSTIN: (bántva) Visszavonulhatok?
- EDMOND: Tessék (Augustin kimérten köszön Gambiernek és az
előszoba felé halad) Hova megy?
- AUGUSTIN: Haza.
- EDMOND: Talán megvárná az utasításaimat! Erre a hónapra még
megkapja a fizetését, tehát a szolgálatomba áll.
Menjen a szobamba és ott várja meg intézkedéseimet.
- AUGUSTIN: Igenis, főnök úr.
- EDMOND: Végkielégítés helyett ma utoljára még azt is meg-
engedem, hogy elintézzze a postát.

AUGUSTIN: Hálás köszönöt, gőnök űr! (Elmegy)

GAMBIER: Komolyan el akarod küldeni ezt a fiút?

EDMOND: A legkomolyabban.

GAMBIER: (Rosszekdvűen) Nehèz lesz helyette megfelelű titkàrt talàlani, szolgálatkész rendes ember, szeret dolgozni és amellet jò gyerek. A lègynek sem àrt.

EDMOND: Gondolod?

GAMBIER: Mår règen meg akartalak kèrni: emeld meg a fizetésèt. Nem szabad elküldeni a vállalattòl! Most akarsz új titkàrt betanítani? Ne felejtssd el, hogy tíz nap mùlva bonyolult lejàrataink vannak. Új embert akarsz beavatni üzleti titkainkba?

EDMOND: Ezt a lejàratot egészen elfelejtettem! Mennyi baja van az embernek (Augustint citàlja) Súlyos gazdasági válságban èlünk!

GAMBIER: Apropos, sikerült pènz felhajtanod?

EDMOND: Nem.

GAMBIER: Nagy baj. Mègis kènytelen leszek àruba bocsàjtani a rèszvényeimet.

EDMOND: Gambier! Nem fogod megtenni velem ezt az aljassàgot.

GAMBIER: Nèzd öregem . . .

EDMOND: Nem szabad eladnod a rèszvényeket. Ha Chalupin többséghez jut, tönkretesz bennünket! Ha jól tudom, tőle kaptál vételi ajánlatot.

GAMBIER: Nem tudnád te átvenni a rèszvényeket?

EDMOND: Sajnos nem.

GAMBIER: (Sòhajt): Jaj de nehéz az èlet.

EDMOND: Neked nem szabad ilyen hangon beszèlnéd!

GAMBIER: Mièrt nem?

EDMOND: Fiatal vagy, tehetsèges vagy. Most akarsz csalàdi tũzhelyt alapítani. Gondolj Christianera!

GAMBIER: Hidd el, mindent elkövetek de magam is . . .

EDMOND: Nem kívànok mást, csupàn nèhány hõnapos türelmet. Ugye rendben van.? Köszönöm barátom tiszta szivemből . . . Hadd szorítsam meg a kezedet, ezt a baràti kezét . . hiszen nemsokàra fiamnak mondhatlak . . .

GAMBIER: (rosszekdvűen) Az a baj, . . .

EDMOND: Hagyjuk most már a bajokat!(Házitelefonba) Halló!
Christiane, drágaságom, légy szíves gyere a szalonba!
(Leteszi) Ne törődj folyton az üzlettel. Gondolj a szerelemre, az új otthonodra és leendő gyermekeidre!

GAMBIER: Gyerekekről ne beszéljünk egyelőre!

EDMOND: Igazad van. Sokkal okosabb lesz, ha nem beszélünk róla!
(Christiane belépett.) No itt a kislány! Gyere, gyere szívem . . . Gambier barátunk nem akar itt maradni vacsorára! Beszélgetni szeretne veled, mielőtt elmegy.

CHRISTIANE: Boldogan! Kérlek papa, eredj be a mamához, akar valamit mondani!

EDMOND: Máris megyek! (Gambierhez) Hát Isten veled, öregem, még egyszer nagyon köszönöm.

GAMBIER: (bosszankodik) De kérlek, igazán nincs mit . . .

EDMOND: Ne szerénykedj! Zseniális ember! (El.)

CHRISTIANE: Hogy van Gambier úr?

GAMBIER: Csak nem fog engem ezután is urazni?

CHRISTIANE: Úgy megszoktam! Mondjam hogy Gambier bácsi? Attól kezdve, hogy a térdén lovagoltam és babákat hozott a születésnapomra, mindig úgy hívtam, hogy Gambier úr. (Nevet) Szörnyen tiszteltem!

GAMBIER: Remélem, a tisztelgetést már elpárolgott. Maga is felnőtt, szép nagy lány lett. (Mosolyogva) Nemsokára asszony!

CHRISTIANE:: Óh, az még messze van!

GAMBIER: Remélem, közelebb, mintsem gondoljuk! (Hirtelen) Ha már házasok leszünk hogy fog szólítani?

CHRISTIANE: Ha már házasok leszünk?

GAMBIER: Gondolom, akkor mégis csak Pierrkének fog hívni!

CHRISTIANE: Igazán?

GAMBIER: Mondja szépen: Pierre!Hadd szokjon hozzá. Kérjen tőlem bármit, bármit a világon!

CHRISTIANE: (Egy kicsit gondolkodik, azután nekivág): Hány kiló maga?

GAMBIER: Úgy 98, mondjuk 99 . . .

CHRISTIANE: Kiló?

GAMBIER: Hőat mit gondolt, mázsa?

CHRISTIANE: Egy kéréssem van, Fogyjon le húsz kilót!

GAMBIER: Tessék?

CHRISTIANE: Már kilencven kilónál Pierrnek fogom szólítani, nyolcvaa kilónál "kicsikémnek". Rendben van?

GAMBIER: (bosszúsan) : Hűsz kilò sok egy kicsit!

CHRISTIANE: Tartson fogyókúrát!

GAMBIER: Nem szeretem a koplalást!

CHRISTIANE: ~~Én még nem szeretem.~~ Én meg a kövèr embereket nem szeretem.

GAMBIER: Pedig nincs igaza, h~~o~~gyje el nekem. A kövèr embernek jobb a kedèlye, kellemesebb vele együtt lenni. A kövèr embernek humora van, egyè~~n~~isège, bàja.

CHRISTIANE: Lehetsèges, de èn mégsem tudnèk szeretni egy kövèr fèrfit.

GAMBIER: Hát akkor jöjjön a fogyókúra! MEgpróbálok! AMBÀR hűsz kilòt! (Sòhajt) Nem kàr ezért a hűsz kilòért?

PAULINE: (balról belèpett. Utiruha, komikus összeállításban. táskà a kezèben): Hogy van , kedves Gambier ùr? Természetesen nekem nem is jelentették, hogy itt van. Örülök, hogy még egyszer utoljára láthatom, mielőtt végleg elhagyom a házát.

GAMBIER: Bùcsùzik Pàrizstól?

PAULINE: Ne fèljen, nem tartòztat senki a csalàdban.

CHRISTIANE: Mamától se m bùcsùzott?

PAULINE: Nem. Nincs most ideje az ilyesmire, azon veszekszik apàddal, hogy ki dugta a Nyomorultak mögè az öngyújtóját.

CHRISTIANE: Megint veszekednek? Pardon, egy pillanatra bemegyek mamához. A viszontlátásra Gambier ùr.

GAMBIER: A viszontlátásra. Megengedi, hogy ilyen tãjban holnap is bekukkantsak?

CHRISTIANE: Kukkantson, kukkantson. Ès ne felejtkezzen el a hűsz kilòról. (El.)

PAULINE: Kedves Gambier, megkèrhetem valamire?

GAMBIER: Ezer örömmel.

PAULINE: Megbízom egy kellemes üzenet átadásával. Legyen szives mondja meg a nõvèremnek ès a sògoromnak, hogy hazautaztam, ès soha többè nem terek vissza. Mindenki örülni fog.

GAMBIER: Nem is bùcsùzik tölük?

PAULINE: Nem fog nekik hiányozni! Hàla Istennek, nekem sem. AGYØ ! (Indul)

GAMBIER: Furcsa, Èn meg õnt akartam egy fontos üzenettel megbízni.

PAULINE: (Kívàncsian): Mi legyen az?

GAMBIER: Edmondnak szerettem volna valamit üzenni.

PAULINE: Itt van a szomszéd szobában, hívassa be! De majd ha én elmentem! (Indul)

GAMBIER: Olyan kellemetlen, olyan kínos, hogy nem merem személyesen megmondani.

PAULINE: Nagyon kínos? Akkor talán mégis elmondanám.

GAMBIER: Valóságos dührohamot kap.

PAULINE: Miről van szó?

GAMBIER: A vállalat részvényeiről. Edmondnak nincs pénze, hogy az én pakettet átvegye. Én pedig nem tudom tartani. Könyörgött nekem, ne adjam másnak, mert ezzel tönkreteszem. Meg is ígértem neki, kénytelen vagyok azonban mégis eladni.

PAULINE: (Burkolt örömmel): Igazán, és ez tönkreteszi?

GAMBIER: Kérem önt Pauline kisasszony, várja meg míg elmentem, és mondja meg neki, sajnálom, de a részvényt pakettet legnagyobb részét kénytelen vagyok eladni,

PAULINE: Dehogyan van nekem időm ilyesmire! Ezért csak nem késem le a vonatot!

GAMBIER: Két pécéről van szó. Jobb, ha nő van mellette, amikor megtudja a valóságot. Bizonyosan el fog ájulni.

PAULINE: Biztos?

GAMBIER: Biztos.

PAULINE: (ragyog): Akkor megyek egy másik vonattal.

GAMBIER: Nagyon köszönöm.

PAULINE: Most még csak azt mondja meg kedves Gambier, hogy miért kellemetlen az a sógoromnak, ha maga eladja a részvényeket?

GAMBIER: Mert az új vevő lesz a helyzet ura.

PAULINE: A helyzet ura? És ha én venném meg a részvényeket? akkor én lennék a helyzet ura a bicikligyárban?

GAMBIER: Természetes.

PAULINE: Megveszem én, akár az összes részvényeit! Eladja nekem?

GAMBIER: Miért ne?

PAULINE: És a részvények birtokában sokat bosszanthatom a sógoromat?

GAMBIER: Rengeteget.

PAULINE/ Akkor elvileg megegyeztünk.

GAMBIER: Szívesen, legalább a részvények a családban maradnak.

PAULINE: Ez a beszélgetés köztünk maradjon. Adja a becsület-szavát!

GAMBIER: Adom! (Kezet nyújt)

- PAULINE: Az ügyvédem holnap fel fogja keresni. Vele beszélje meg a részleteket.
- GAMBIER: Isten hozta az új cégtársat! Nagyon köszönöm, hogy megmenti a gyárat az idegenektől. (Kézfogás). A viszontlátásra.
- PAULINE: A viszontlátásra!
- GAMBIER: Jó utazástés még egyszer hálásan köszönöm. (Elmegy)
- PAULINE: Na megáljatok!
- AUGUSTIN: (belép a háttérből és valamit keresgél az asztalon)
- PAULINE: Augustin, nagyon örülök, hogy látom. Nem akartam anélkül távozni, hogy magától el ne búcsúzzak.
- AUGUSTIN: Elutazik? Nem lehet elhalasztani?
- PAULINE: Nem maradnék a világ minden kincséért sem. Elutazom.
- AUGUSTIN: (Részvétellel): Ah!
- PAULINE: Pedig nincs szomorúbb mint a magány! Pláne, ha az ember egyedül van hozzá. Magának megmondhatom, kedves Augustin, mert maga mindig jó szívvvel volt hozzám, hogy odahaza a gyönyörű házamban és a sok vagyonommal úgy érzem magam mint a kalitkában zárt madár. Semmi kedvem az élethez.
- AUGUSTIN: (Vigasztalja): Megérttem, kedves Pauline kisasszony. Higgye el, ha tudnék valamivel szolgálatára lenni, boldogan megtenném.
- PAULINE: Igazán? Segítene az elfuserált életemen?
- AUGUSTIN: A legnagyobb örömmel.
- PAULINE: Hát akkor megkèrem, tegyen meg nekem valamit . . .
- AUGUSTIN: Parancsoljon.
- PAULINE: Nehèz így egyszerre elmondani. Mindig vágtyam valamire, anélkül hogy konkrétizálni tudtam volna az óhajomat. Most egyszerre érzem, mi az, ami hiányzik az életemben, mi az, ami boldoggá tudna tenni. Nem találja ki?
- AUGUSTIN: Nem én! Keresztretjtvényben gyenge vagyok.
- PAULINE: (Közel megy hozzá): Gyereket Augustine! Gyereket akarok! Tegye meg ezt nekem, nagyon kèrem!
- AUGUSTINE: (Ijedten): Csak nem azt akarja, hogy . . .
- PAULINE: De igenis ezt akarom!
- AUGUSTINE: (Megdöbbenve): Kényes dolog. Nem tudom, hogy . . .
- PAULINE: Augustin, legyen jòságos, legyen nagylelkű, Boldoggá tenne vele! Úgy fogom szeretni a kicsikét! Nem mondom,

jobban szerettem volna saját gyereket, de ha már arról lekéstem,
és ilyesmivel igazán nem akarom magát terhelni,
arra kérem, adja nekem a kis Mackót!

AUGUSTIN: (Fellélegzik) Ő Hja úgy! Helyes, helyes.. . Bocsánatot
kérek, a z elejèn félreértettem . . . Szóval a kis
Mackót akarta?

PAULINE: Igen, igen.

AUGUSTIN: Sajnos, a gyerek nagyapja, szeretett főnököm úgy
döntött hogy Mackò Párizsban marad.

PAULINE: Tudom. Magánál. Ki fogja gondozni?

AUGUSTIN (Int, hogy fogalma sincs).

PAULINE: K Felvesz egy dajkát?

AUGUSTIN: Miből? Magam is le vagyok építve!

PAULINE: Vállalom én a gyereket. Meglátja, milyen nagyszerű
szárazdajka leszek!

AUGUSTIN: Azt tetszett mondani, hogy elutazik.

PAULINE: Mindenki azt fogja hinni, hogy elutaztam. Titokban
szépen magához költözöm.

AUGUSTIN: (Megdermedve): Hozzám tetszik költözni?

PAULINE: De a familiának nem szabad megtudni. Senki sem fogja
sejteni . . . hogy itt maradtam. Nem is alkalmatlan-
kodom. Ha estènkènt el akar menni hazulról, ne zavar
tassa magát . . .

AUGUSTIN: (Mint aki még mindèg nem èrti): Be tetszik költözni
szerèny lakàsomba?

PAULINE: Mègpedig azonnal hurcolkodom. Hol is lakik maga?

AGUSTINE: Bonaparte utca 5.

PAULINE: Adja ide a kulcsokat.

AUGUSTIN: (Ijedten): Most rögtön költözni akar. Hiszen csak
augusztus elsejèn van hivatalos költözködès.

PAULINE: Ne tréfáljon! Mièrt adjak ki szállásra pénzt, ha magá-
nál szépen ellakhatom. A gyereket èjszaka sem lehet
felügyelet nélkül hagyni.

AUGUSTIN: Fájdalom, én ugyan gyengèn vagyok bútorozva, Az is
részletre.

PAULINE: Majd én vásárolgatok pár apróságot. Mire hazaèrkezik,
rendet csinàlok az egész lakásban. Én majd az ebéd-
lòben alszok a kis Mackòval, nem fogjuk magát zavarni.
Gondoskodom a hàztartástól, a kosztról. mosàsról. Mind a
kettøjükre nagyon fogok vigyázni. Igazi mamájuk leszek.

Lèpéseket hallok, már megyek is, mert nem akarok senkivel találkozni. Engedje meg, hogy megcsökoljam. (6megcsökolja) Még egyszer! Nem, nem, erre már nincs idő, majd otthon. Aviszont látásra. (El).

AUGUSTIN: Egyre javul a helyzet. Mackö, Pauline nèni . . . (Söhajt). Jaj de szép legényélet! (Dühösen fel és alá járkal. Belebotlik az Edmond által ledobott könyvekbe, egy darabig rugdossa öket, aztán szépen kezdi rend-BErakosgatni.)

HENRIETTE: (Bedugja a fejét a baloldali ajtón): Gambier már elment?

AUGUSTIN: Igen.

HENRIETTE: (A kuliszák mögè): Csak Augustin van a szobában. Jöhettek.

EDMOND: (Belép, a karján Macköval, Christiane követi): Augustin, elhoztam Macköt, ezt a szerencsétlen kis zabigyereket . . . Kèrem, nyugta ellenében vegye át és mondjon örökkè búcsút Christianenak.

AUGUSTIN: Fönök úr, hát mégis elküld? Van szíve?

EDMOND: Hagyjuk a fölösleges diskurzust. Christiane, köszönj el a fiadtól. Akkor látod viszont, ha majd nagykorú lesz!

AUGUSTIN: Mint egyèves önkèntes majd meg fogja látogatni a mamáját.

CHRISTIANE:" Papa, utoljára kèrlek, lègy könyörületes! Drága kis Macköm, el akarnak tőled szakítani.

HENRIETTE: (Sírva fakad) Edmond, engedd meg legalább, hogy nèha meglátogassam az unokánkat!

EDMOND: Soha! Nehogy valaki megszegje a tilalmat, Augustin, maga legyen átkozott! Tàvozzon attól a családtól, amelynek a hírnevét bemocskolta. Ettől a pillanattól kezdve nem ismerjük magát. Ha meghal valaki a családban, nem kap gyászjelentést.

AUGUSTIN: (Felsír): Még ez is!

EDMOND: Vigye Macköt!

HENRIETTE: (Zokog): Szegény kicsikém!

AUGUSTIN: (A gyerekekkel a karján) Isten velük. Csak azt akarom mondani, hogyha netalóan szüksége lesz rám . . .

EDMOND: Nekem nem lehet magára szükségem. Ennek a háznak a küszöbét nem fogja többè átlépni. Megáljo!

AUGUSTIN: (Örömmel visszafordul): Tessék, fönök úr. Várjál

Mackö
Macköm, a nagyapa akar valamib.

EDMOND: Mondja el előbb a bűvös szót.
AUGUSTIN: Miféle bűvös szót?
EDMOND: Ne adja itt a hülyét, azt a szót, amelyre a Wert-
heim szekrényt ki lehet nyitni.
AUGUSTIN: HA, HA, HA, HA, HA.
EDMOND: Mit röhög maga, tenyészbarom.
AUGUSTIN: En nem röhögök, öt hà betű, ez a jelszó!
EDMOND: Kinek az ötlete volt ez a hülyeség?
AUGUSTIN: A főnök uré. Gyerünk Mackó.

HARMADIK FELVONÁS

(Augustin lakása. Szalonnak festene, de az egyik falhoz támasztva nappal szék, éjjel ágy is van benne. Nagy rendetlenség, utazókofferek stb. Egy asztalon megfordított bicikli:

kisérleti célokra. Csak a keretje van meg, egyik kereke és a pedálja. Mellette szerszámok. Sportszerek mindenfelé, súlyzók, bokszkesztyűk, futballabda, a falnak támasztva gerely. Háttéri ajtó mellett a falra akasztva mint egy kép: vadászkiáltás. Minél nagyobb legyen. Mellette kézimozdó. Jó szőnyegek és meglehetősen elegáns bútorok. Négy járás: 1. bal háttérben kétszárnyú ajtó előszobába vezet, 2. jobb háttérben ajtó hálószobába, 3. jobbról ajtó, Mackó fürdőszobájába, 4. balról ajtó folyosóra, illetve konyhába spajzba.)

AUGUSTIN: (kék munkaköppényt visel, befejezte a munkáját a kísérleti kerékpáron. Veregeti a saját vállát): Jól dolgoztál kis öcsém! Sénki sem dicsér meg, én azonban gratulálok: Fogadd őszinte szerencsekívánságomat. Nagy ember vagy! Munka után éde s anyugalom! (Elégedetten nevet, még egyet-kettőt forgat a pedálon, majd leveti a zubbonyt. Veszi a súlyzót és egyet-kettőt gyakorlatoz. Közben énekel kíséri.)

PAULINE: (Megjelenik a 2.-es ajtón, dühösen): Megbolondult?!

AUGUSTIN: Azt hiszem hogy nem. Miért?

PAULINE: Mackó az előbb aludt el. Mit kornjikál?

AUGUSTIN: Hát ez nem élet! (Indul) Megyek is innen! Megyek!

PAULINE: Ràer később. Most maradjon csak itthon, segítsen megfürösztteni Mackót.

AUGUSTIN: Mikor?

PAULINE: Amikor felébred.

AUGUSTIN: De drága Pauline kisasszony, mégsem ülhetek ölbetett kézzel, amikor nincs állásom és nem állhatok be dajkasegédnek Mackó mellé. Kenyeret kell keresni.

PAULINE: Lârifâri! A fő, hogy Mackó rendben legyen.

AUGUSTIN: És miből fogok élni?

PAULINE: (két termométert törülget): Teszek magának egy ajánlatot.. Elfogadna egy havi kétezerfrankos fix állást?

AUGUSTIN: Boldogan.

PAULINE: Kap tölem havi kétezer frankot. Azonnali hatállyal szerződtetem. Rögtön beléphet hozzám.

AUGUSTIN: (Nyugtalanul) Mint micsoda?

PAULINE: Mint Mackó magántitkára.

- AUGUSTIN: (sértve): Ez tervedés! En nem vagyok pesztra, hanem nyugalmazott magántitkár és feltaláló. Olyan ötleteim vannak, hogy az egész bicikliszaktát forradalmasítom! Nézze meg ezt a példát. Milliòkat ér! Fontanges úrnak felajánlottam a szabadalmamat, még csak mem is akarta megnézni. Tessék idefigyelni . . . a centrifugális erő
- PAULINE: (közbevág): Nekem ne magyarázza! Ha sógoromnak nem tetszik, az csak azt bizonyítja, hogy nagyon ötletes és hasznos dolog!
- AUGUSTIN: Már régen kerestem azt az intelligens és bőkezű egyént, aki bizik bennem és bizik a találmányomban. Keresek valakit aki azt mondaná nekem: Kis Augustin, látom, hogy maga elmés és ügyes ember, hajlandó vagyok megfelelő tőkét adni a találmány értékesítésére. Hip, hop!
- PAULINE: Ha tudnám, hogy a sógoromat nagyon bosszantaná a dolog, magam is megcsinálnám ezt az üzletet. (Csengetnek) Jön valaki! Ugylátszik, ma korán kezdődik a búcsújárás!
- AUGUSTIN: (leakasztotta a kürtöt): Ha Fontanges úr jönne, akkor jelt adok úgy mint szoktam. (Christiane belép) Christiane boldog vagyok hogy látom. Majdnem elmentem hazulról, nem tudtam hogy jön.
- CHRISTIANE: Legalább telefonja volna, hogy néha ideszólhassak. (Paulinehoz, aki előrejött): Kezeit csókolom nénikém.
- PAULINE: (Hidegen): Hozott Isten. Megint itt vagy?
- CHRISTIANE: Megint? Hiszen két napja nem jártam erre! Tessék elhinni nénikém, hogy az anyai szívem kerget ide!
- PAULINE: Ne hagyj magad kergetni! (Gúnyosan) Anyai szív! (Mutatja a két hőmérőt) Ide nézz! Mi ez?
- CHRISTIANE: Hőmérő.
- PAULINE: Mi a különbség a kettő között?
- CHRISTIANE: Mit tudom én!
- PAULINE: Na látod, az anyai szívnek tudni kellene, hogy melyikkel mérik a gyerekek a hőmérsékletét és melyikkel a tej langyosságát. (Göggösen el).
- AUGUSTIN: Ez így megy egész nap. A néni zsèmbelődik, Mackó bűg, családi kör.
- CHRISTIANE: Ne bántsa Mackót Augustin! Mégis csak az ő kis kezéből kapjuk meg végül a boldogságot!
- AUGUSTIN: Hogyan? Mikor?

- CHRISTIANE: " Ő akadályozza meg a házasságomat Gambier-val. Elhatároztam, hogy mindent elmondok a vőlegényjelöltemnek
- AUGUSTIN: Mackót is?
- CHRISTIANE: Bogyne! Bevallom neki, hogy gyereke van.
- AUGUSTIN: Bravó!
- PAULINE: (visszajön kis lábassal a kezében.)
- CHRISTIANE: Drága tantikám, mi boldogok vagyunk, hogy maga itt maradt és törődik Mackóval!
- PAULINE: Lehet, hogy te örülsz neki . . . az anyai szív miatt . . . de anyád! Ha láttad volna milyen arcot vágott, amikor először meglátott itt! Lakat van a száján, nem szólhat semmit. Augustin! Keresse meg a hintőport!
- AUGUSTIN: Azonnal. (Egy szekrény felé indul)
- PAULINE: Várjon, várjon . . . előbb mossa meg a kezét. Már megmondtam hogy mielőtt hozzányúl bármihez, ami a gyerekekre, mossa meg a kezét . . .
- AUGUSTIN: (Mint egy sebész műtét előtt, mossa a kezét).
- CHRISTIANE: Megyek megnézem Mackót.
- PAULINE: A fürdőszobán keresztül menjél. Ott találsz egy steril fehér köpönyeget, azt vedd fel . . . nem akarom, hogy abban a ruhában menj be Mackóhoz, amiben emberek között forogtál. olvastam, hogy Marseilleben gyanús kleptomániás esetet fedeztek fel!
- CHRISTIANE: (Nevet): Kleptománia? Tudja mi az?
- PAULINE: Nem tudom, de nem akarom, hogy Mackó megkapja. (Csengetnek) Menjen ajtót nyitni!
- AUGUSTIN: (Veszi a kürtöt).
- CHRISTIANE: Szent Isten! Tán csak nem a papa?
- AUGUSTIN: Menjen a hálóba és ne mozduljon. (El)
- PAULINE: Gyere . . . Lábujjhegyen . . . En elkészítettem a tizdráját . . . (Lábujjhegyen távoznak. Jacques belép)
- JACQUES: Ugye meglepte a látogatásom?
- AUGUSTIN: Itt olyan forgalom van néhány nap óta, hogy engem semmi sem lep meg,
- JACQUES: Fontos beszédem van magával.
- AUGUSTIN: Talán hoz nekem még egy gyereket?
- JACQUES: Ellenkezőleg! Ezt az egyet is vissza akarom venni.
- AUGUSTIN: Nem megy az máról holnapra. És mégis csak hallatlan! Mi szívességet tettünk magának, elvállaltuk a gyereket, hogy ne legyen botrány és most ahelyett, hogy hálálkodna, visszaveszi és lehetetlen helyzetbe sodor bennünket.

- JACQUES: Sajnálom, de nekem más okaim vannak az apaság proklamálására. A jövő héten kellene vizsgáznom, de nem készültem. Az öregnek azt fogom mondani, hogy apai örömök miatt nem tudtam készülni, és ezt meg fogja bocsájtani. (Csengetnek)
- AUGUSTIN: Nagyon kérem, ne csináljon botrányt. A kedves papa szokott idejönni dolgozni. Most készítjük a havi mérleget . . .
- JACQUES: Tőle sem ijedek meg! A fiamat akarom!
- AUGUSTIN: (Veszi a kürtöt): Ha a papa érkezett, megfúvom a harsonát. Tanácsolom, hogy akkor tűnjön el a konyhába, vagy a spájzba . . . Ne féljen semmit, üres . . . (El).
- JACQUES: (Egyedül, elszántan leül).
- PAULINE: (Benyit) Augustin! (Meglátja) Jacques. Mit keresel itt?
- ~~AUGUSTIN~~:
- JACQUES: Nemsokára megtudja!
- PAULINE: Nem tudod ki csengetett?
- JACQUES: Nem. Augustin ment ajtót nyitni.
- PAULINE: Mondd meg neki, hogy jöjjön a fürdőszobába. Fürdetjük Mackót! (El)
- HENRIETTE: (Belép Augustinnal. Sűrű fátyolt visel, és igen meghatódott): Rettenetesen dobog a szívem. (Meglátja Jaquest) Jacques! Szent Isten! Mit keresel itt?
- JACQUES: Mama, csak nem ijesztettelek meg?
- HENRIETTE: Csak apád meg ne tudja, hogy ide járok! Isten őrizz! Látja milyen fátyolt hordok?
- AUGUSTIN: Igen, ezt észre lehet venni.
- HENRIETTE: Így legalább nem ismer meg senki. Ugy járok lopva Mackóhoz, mintha tudja Isten, az ideálmomat keresném fi... Micsoda izgalom. Hogy van a gyerek?
- AUGUSTIN: Köszönöm, az éjszaka . . . (hirtelen) már nem is tudom, jól aludt -e vagy sem.
- JACQUES: Augustin, miért nem megy? Pauline néni várja a fürdő miatt.
- AUGUSTIN: Megyek, megyek . . .
- HENRIETTE: Látni akarom én is az angyalt.
- JACQUES: Egy pillanat még mama. Szeretnék valamit mondani.
- AUGUSTIN: (Sugva) Fiatalember, még meggondolhatja magát! Néhány napig várjon!

- JACQUES: Nem.
- AUGUSTIN: (Vállatvon) JÒ.
- JACQUES: Mama kèrem, komoly vallomással tartozom neked. Lègy erős!
- HENRIETTE: JAJ, Most már te is megrèmitesz. Reggeltől estig folyton rèmitenek a családtagjaim. Mi a bajod?
- JACQUES: Mama, bocsáss meg nekem . . . (Gögösen) Gyerekem van!
- HENRIETT: Neked is? Hiszen ebbe bele lehet pusztulni (Fèlig àjultan egy fotőjbe rogy).
- JACQUES: De mama kèrem, ugyanarról a gyerekről van szó.
- HENRIETTE: Mifèle gyerekről?
- JACQUES: Mackóról. En vagyok az apja!
- HENRIETT: Csak nem fogod azt mondani, hogy te vagy az apja . . . (Felsikolt) Jaj Istenem!
- JACQUES: Kèrlek mama, figyelj ide . . . (Csengetnek) Jön valaki!
- AUGUSTIN: (Megjelenik a hálóbból, kezében cuclisüveg, amit zsebre vág, mert indul ajtót nyitni.)
- HENRIETTE: Biztosan az uram, jaj az uram . . .
- AUGUSTIN: Vigyázat! (Veszi a kürtöt)
- HENRIETTE: Hol a fàtylam . . . (Felveszi a sűrű fàtyolt.)
- AUGUSTIN: Jobb, ha el tetszik tünni pár percre! (El az előszobába)
- PAULINE: (Belép): Hová lett ez a z ember a cuclisüveggel? (Csengetès)
- HENRIETTE: Estenem, istenem . . .
- PAULINE: Mi lel tèged? Mièrt sírsz?
- HENRIETTE: Jacquesnek gyereke van.
- PAULINE: Mifèle gyereke?
- HENRIETTE: Mackò
- JACQUES: (hencegve): Hát majd èn megmagyarázom! (Ebben a pillanatban különös vastaghangú kürtjel. Ahányan, annyi felè szaladnak. Puline a hálóba, Henriette jobbra, Jacques balra.)
- EDMOND: (Mint szokott dühösen lép be, hõna alatt aktatàskával és iratokkal): Baràtom, azt hiszem, maga megörült. Malahànyszor idejövök maga megfùjja a harsonát! Mit játszik azzal a kürttel?
- AUGUSTIN: Zenèlek kèrem. Mióta a kis Mackòt el kell tartanom, nm tellik más szõrakozásra. Így elfùjogatom az idõt.
- EDMOND: Ezután a jelenlètemben ne merèszeljen belefùjni ebbe

- az ütálatos hangszerbe. Az idegeimre megy! (Leteszi az iratait.) Nem is kérdem, hogy van a kisfiú. (Csend). (Dühösen.) De maga kérdés nélkül is megmondhatja.
- AUGUSTIN: Köszönöm, hogy nem kérdezte: Jól van.
- EDMOND: Jól alszik, jól eszik?
- AUGUSTIN: Ebben a házban mindenki jól alszik, mindenki jól eszik, csak én nem.
- EDMOND: A maga személye nem érdekel. Megjegyzem, az a taknyos sem érdekel, csak éppen udvariasságból beszéltem róla. Lássunk hozzá a munkához, holnap bizony ultimó . . .
- AUGUSTIN: Nyugtalanul):Itt akar dolgozni?
- EDMOND: Hogyne. Itt nyugodtan végezhezzük a számadásokat. Van időm bőven.
- AUGUSTIN: Tessék itthagyni a dossziéket, En holnapra elintézek mindent.
- EDMOND: Nem lehet! Csak nem fogom egy megbízhatatlan, és a vállalatomtól kódobott alkalmazottnak kiszolgáltatni az üzleti titkokat.! Vége a bizalomnak!
- AUGUSTIN: Főnök úr, csak nem képzelem hogy becsapom!
- EDMOND: Magáról már mindent elhiszek.
- AUGUSTIN: (Siránkozva) Főnök úr, nagyon fájditja a kis szívemet Kérem főnök úr, elkészültem az újfajta pedállal. Szencációs találmány . . .
- EDMOND: Engem az nem érdekel . . . (Iratokat szed elő)
- AUGUSTIN: T Tessék megtekinteni . . . Forradalmi újítás a bicikli-gyártás terén. Ha főnök úr átveszi a szabadalmat, én megelégszem egy szerény percenttel. . .
- EDMOND: Nem érdekelnek a maga tákolmányai. (Körülnéz) Előbb Mackót akarom látni.
- AUGUSTIN: Most nem fogad . . . Izé alszik . . .
- EDMOND: EN mint törvénytelen nagyapa álmában is megnézhetem . . . (Indul)
- AUGUSTIN: (Elállja az utat) Kérem főnök úr . . . jobb szeretném. . .
- EDMOND: Nem érdekel, hogy maga mit szeretne . . . hol van a gyermek dajkája?
- AUGUSTIN: (Ijedten) Valószínűleg ott van mellette . . .
- EDMOND: Gyanús nekem ez a rejtélyes személy, akit még nem láttam szemtől szemben mióta a gyerek itt van. Vagy talán itt is valami szélhámosság történt? Magától minden kitellik.

AUGUSTIN: M~~a~~(Tiltakozik) De k~~e~~rem sz~~e~~pen . . .

EDMOND: Menj~~u~~nk ~~a~~t a gyerek~~e~~hez. Ott is dolgozhatunk.

AUGUSTIN: (Meg~~a~~ll~~i~~tja): Itt sokkal nagyobb csend van.

EDMOND: Egy kis gyerek~~s~~ir~~a~~st~~o~~l m~~e~~g lehet dolgozni. (Szedi az ir~~a~~sait)

AUGUSTIN: Egy pillanat! (Gyorsan veszi a k~~u~~rt~~o~~t ~~e~~s v~~e~~szjelet ad).

EDMOND: Meg~~o~~! R~~u~~lt? Mit akar att~~o~~l a k~~u~~rt~~o~~t~~o~~l?

AUGUSTIN: (S~~e~~rtve): Ugy l~~a~~tom, hogy f~~o~~n~~o~~k ~~u~~r nem muzik~~a~~clis.

EDMOND: (A fej~~e~~t cs~~o~~v~~a~~lja): Ha elgondolom, hogy a l~~a~~nyom ilyen f~~e~~lk~~o~~ty~~a~~hoz akart feles~~e~~g~~u~~l menni! (Beme~~g~~y a h~~a~~ll~~o~~ba.).

AUGUSTIN: (A homlok~~a~~t t~~o~~rli): ~~o~~t perc m~~u~~lva kit~~o~~r a vil~~a~~gh~~i~~r~~u~~ botr~~a~~ny! (Csenget~~e~~s.) No! Ki hi~~a~~nyzik m~~e~~g! (Megy ajt~~o~~t nyitni? Jacques megjelenik balr~~o~~l, Henrietta ~~e~~s Christiane jobbr~~o~~l, h~~a~~rmas ajt~~o~~.)

~~JACQUES~~

JACQUES: Papa elment?

CHRISTIANE: Nem. Mack~~o~~n~~a~~l van. (L~~a~~b~~u~~jhegyen egym~~a~~s mell~~e~~ k~~o~~zelednek, ~~e~~s halkan beszélnek.)

JACQUES: Tal~~a~~lkoz~~o~~kt Pauline tantival?

HENRIETTE: N~~e~~n~~e~~dnek ~~e~~ppen annyi ideje volt, hogy beugorjon egy szekr~~e~~nybe.

JACQUES: Gyer~~u~~nk innen.

HENRIETTE: Moccanni nem birok a f~~e~~lelemt~~o~~l.

JACQUES: Hallgass ide mama, a kis Mack~~o~~ az ~~e~~n fiam. Christiane Mack~~o~~ja!

CHRISTIANE: Mif~~e~~le butas~~a~~gokat besz~~e~~lsz? Ostoba!

AUGUSTIN: (Megjelenik az el~~o~~szob~~a~~b~~o~~l, int, hogy mindenki t~~a~~vozzon, mindenki el is t~~u~~nik, ajt~~o~~kat beteszi.) Parancsoljon, erre tess~~e~~k . . . ~~Gambier~~ ~~Henriette~~ ~~Jacques~~ ~~Kristiane~~:

GAMBIER: (ben~~e~~z, ~~e~~s k~~o~~r~~u~~lte~~k~~int): K~~o~~lt~~o~~z~~k~~o~~d~~ik, k~~o~~lt~~o~~z~~k~~o~~d~~ik?

AUGUSTIN: Csak szeretn~~e~~k k~~e~~rem.

GAMBIER: Augustin ~~e~~n mindig rokonszenveztem mag~~a~~val . Most is az~~e~~rt j~~o~~ttem ide, hogy bebizony~~i~~tsam nagyrabecs~~u~~l~~e~~semet Szerz~~o~~dtetni akarom szem~~e~~lyes szolg~~a~~latokra. Ilyen megbizhat~~o~~, lelkes ~~e~~s h~~u~~s~~e~~ges titk~~a~~rt keresek. Azonk~~i~~v~~u~~l megveszem a szabadalmat ~~e~~s azt felhaszn~~a~~lom az ~~u~~j c~~e~~gn~~e~~l ahova r~~o~~videsen bet~~a~~rsulok. Mit sz~~o~~l hozz~~a~~?

AUGUSTIN: Borzalmas!

GAMBIER: Mi a borzalmas?

AUGUSTIN: Hogy ~~e~~ppen ~~o~~nek van bizalma hozz~~a~~m.

- GAMBIER: Mi van ebben borzalmas?
- AUGUSTIN: Mind a kettenárulói leszünk a Fontanges - kerékpároknak és a gyárnak, amelyet becsületesen szolgáltunk. Ebbe még belemennék, mert gyarló ember vagyok, de az a tudat, hogy pont ön valósítja meg az álmaimat, az már valósággal tragikum
- GAMBIER: Hagyjuk a tragédiát, beszéljünk üzletről.
- CHRISTIANE: (Belép a háromas ajtón) : Gambier úr . . . En vagyok!
- AUGUSTIN: Nem ő az! Ne higgyen neki!
- GAMBIER: Christiane!
- CHRISTIANE: Megismertem a hangját, azért jöttem be a szobába! Beszélnem kell önnel!Bármilyen kellemetlen is, ez a diskurzus, nem tudom tovább halasztani. Együttal azt is meg fogja érteni, miért vagyok itt . . .
- GAMBIER: Beszéljen, mi történt!
- CHRISTIANE: Lehet, hogy nagyon kínos lesz mindkettőnknek mindaz, amit elmondok, de essünk túl rajta!
- AUGUSTIN: Bocsánat, én mintha felesleges volnék . . . Nem akarok indiszkrét lenni . . . csendben visszavonulok . . .
(Veszi a kürtjét és megy a hálóba)
- CHRISTIANE: Az eljegyzés előtt be kell vallanom valamit!
- GAMBIER: Bevallani?
- CHRISTIANE: Félek, hogy a mi házasságunknak komoly akadályja van.
- GAMBIER: Miért volna, kis Christiane?
- CHRISTIANE: Nekem gyereke van.
- GAMBIER: Mit beszél?
- CHRISTIANE: Az igazságot, Gambier úr. Van egy gyereke.
- GAMBIER: (Vizsgálódva nézi, azután megszólal):Ez különös.
- CHRISTIANE: (Csodálkozva): Különös? Nincs más mondanivalója?
- GAMBIER: (Nyugodtan) Különös véletlen. Ez a gyermek élénken változtat a helyzeten.
- CHRISTIANE: Tudom. Maga nem vehet feleségül.
- GAMBIER: Ellenkezőleg. Inkább mint valaha!
- CHRISTIANE: Mit beszél?
- GAMBIER: A maga vallomása kedves Christiane, megkönnyíti a helyzetemet. Most már én is őszintén tárom fel maga előtt az életemet. Nekem is van egy gyereke.
- CHRISTIANE: Magának?
- GAMBIER: Bizony! Szegény kis árva poronty!
- CHRISTIANE: Nohát!

- GAMBIER: Maga az egyetlen akinek bevallottam.
Mondhatom, jól esett. Vannak az életben pillanatok, amikor könnyíteni akarunk a lelkünkön.
- CHRISTIANE: Szóval az én gyerekem nem akadályozza a házasságot!?
- GAMBIER: Szó sincs róla! Együtt neveljük majd fel az apróságot.
- CHRISTIANE: Na, ezt jól megcsináltam!
- GAMBIER: Tessék?
- CHRISTIANE: Nem szóltam semmit.
- GAMBIER: Nagyon örülök a felfedezésnek kedves Christiane, de még azt mondja meg, mit keres itt egyedül, Augustin lakásán.
- CHRISTIANE: Nem vagyok egyedül. Mama is velem van . . . Nahát, ő is fog egy kicsit csodálkozni. (Beszél balra.) Mama! Mama!
- HENRIETTE: (Megjelenik, sűrű fátyollal) Mi az? Mi baj?
Csak nincs valami veszedelem?
- GAMBIER: Remélem nem tölem ijedt meg kedves Henriette?
- HENRIETTE: Dehogy is! Borzalmas napot töltöttem. Minden összejött. Az egyetlen öröm, hogy Pauline a szekrényben fulladozik.
- GAMBIER: (Ijedten): Miért fulladozik Pauline a szekrényben?
- HENRIETTE: Mert Augustin megfújta a kürtöt.
- GAMBIER: Miért fújta meg Augustin a kürtöt?
- CHRISTIANE: Hagyjuk a felesleges kérdéseket.
Mama, neked is meg kell tudnod az igazságot: Gambier úrnak gyereke van.
- HENRIETTE: Neki is?! Ez valami járvány. A harmadik gyerekek az utolsó tíz napban. (Leül). Meséljete, hogy történt?
- GAMBIER: Harmadik gyereke? Ki a harmadik?
- HENRIETTE: Nem tudom én már számotartani a család gyerekeit.
Kérdezze meg Jaquest. (A konyha felé mutat.)
Nemsokára annyi gyerekünk lesz mint egy lelencháznak.
- GAMBIER: Jacques itt van?
- HENRIETTE: Mindenki itt van!
- GAMBIER: Ennek örülök. Fontos beszédem van vele..
- CHRISTIANE: Azonnal. (A négyes ajtónál.) Jacques bejöhetsz!
- JACQUES: (Belép, és önérvényesen beszélni kezd): Itt vagyok, és vegyék tudomásul hogy nem félek senkitől, Az én titkom nem titek többé. Szeretném kikiáltani az utcára.
Most már értem Dosztojevszkij alakjait, akik minden ok nélkül a piactéren meggyónják bűnüket! Én is boldogan hirdetem a bűnömet.

- GAMBIER: Isten áldjon meg. hallgass, ha valami bűncselekményt követtél el. A végén még mi is bűnrészesek leszünk, és el kell mennünk korán reggel tanúnak a rendőrségre.
- HENRIETTE: Kedves Gambier, beszélje le ezt az örültet. Ha már elkövetett valami disznóságot, hallgasson vele, várja meg amíg rájönnek.
- GAMBIER: Gyere ösém, akarok veled beszélni. Hová lehet itt visszavonulni?
- HENRIETTE: Mi megyünk el, gyere, Christiane . . .
- GAMBIER: Csak egy pillanat. Nekem különben is magántermészetű közlendőm van Jacques részére.
- CHRISTIANE: Tessék mama . . . (előreengedi a 4-es ajtón.)
- JACQUES: Pierre, magának mondok el mindent! Hallgasson meg!
- GAMBIER: Mielőtt mégis meghallgatnám a vallomását, válaszolj egy kérdésre: hol van Mackó?
- JACQUES: (Megdöbbenve): Micsoda? Maga tud Mackóról?
- GAMBIER: Hogyne tudnék.
- JACQUES: Ki beszélt róla?
- GAMBIER: Az anyja.
- JACQUES: Melyik?
- GAMBIER: Melyik? Remélhetőleg csak egy mamája van!
- JACQUES: Az igazi mamája?
- GAMBIER: Természetesen, Lulu. Emlékszel talán, én mutattalak be Lulunak a Montparnasse^{szón}on. Ne haragudj öregem, ety kicsit a falhoz állítottunk. Itt van különben Lulu levele, abból mindent megtudhatsz!
- JACQUES: Maga levelez Luluval?
- GAMBIER: Hogyne leveleznék! (Büszkén) Elvégre én vagyok a Mackónak az apja!
- JACQUES: (felugrik): Kikérem magamnak! Velem ne viccelődjön!
- GAMBIER: Nem vicc, öregem. Pénzt adtam Lulunak és megkértem, varrja valakinek a nyakába a gyereket. Később aztán lelkiismeretfurdalást éreztem. Mégis csak az én vérem. Sürgönyöztem Lulunak. Ime a válasz. (Olvassa) "öreg Mackóm, ne aggódj miattam . . . (Mondja) Engem hívott Mackónak, azért nevezte el így a gyereket . . . (Folytatja) Jól vagyok, a kis Mackónak sincs márg ondja . . . rávarrtam Jacquesra, szegény fiú azt hiszi hogy az ő gyereke . . .

Gazdag család, el fogják látni . . . Mégis csak jobb, ha két papája lesz szegény kis árvának. Mindkét Mackót csökolom. Lulu."

JACQUES: Ilyen szegényen! Nem vagyok többé atya!.

GAMBIER: De még lehetsz!

JACQUES: (Kamaszosan): Semmi sem vagyok! Nem számítok a felnőttek társadalmába! Mehetek vizsgázni!

GAMBIER: Hagyd már ezeket a dolgokat! Hol van a kicsike?

JACQUES: Borzasztó! Eppen most akartam bevallani a nagy titkot . . .

GAMBIER: Hol van Mackó?

JACQUES: Christiane majd megmondja.

GAMBIER: " O IS tud róla?

JACQUES: Hogyne! Magyarázkodjanak ki, ahogy akarnak. Engem nem érdekel többé az egész dolog! (Kinyitja a 4-es ajtót) Mama, Christiane!

(A két hölgy a szőnpadra lép)

HENRIETTE: Mi az megint?

JACQUES: Az előbb tévedtem, mama. Nem vagyok többé gyermekem apja!

HENRIETTE: Ebből megint nem értek egy szót sem!

JACQUES: Tetszik tudni . . .

(Ebben a pillanatban a kulisszák mögött Augustin megfűjja a kürtöt. Általános menekülés. Jacques 4-esen, Henriette és Christiane 3-ason, sikoltva távoztik. Gambier megrökönyödve egyedül marad és találkozik Edmonddal, aki Augustinnal együtt kilépett a hálóból.)

EDMOND: Azt a kürtöt ki fogom dobni az utcára . . . a kürtössel együtt .

(Észreveszi Gambiert) Halló, Pierre! Mit keresel te itt? Nem mutatkozol mostanában, véletlenül kell találkoznunk!

GAMBIER: (motyog): Szerencsés véletlen!

EDMOND: Én az ultimó miatt tárgyaltam Augustinnal, volt titkàrommal.

GAMBIER: Nekem is vele volt dolgom.

EDMOND: Szerettelek volna látni. Jò hírem van a számodra. Kimásztam az anyagi bajokból.

GAMBIER: (hűvösen): Gratulálok.

(Ebben a pillanatban Augustin, aki játszott a kürttel, véletlenül belefűjt.)

EDMOND: Megörült?

AUGUSTIN: Pardon. Szórakozottságból történt.

EDMOND: Azonnal tegye le a kürtöt!

AUGUSTIN: (dühöngve): Az utolsó falatot kiveszik az ember szájából.

EDMOND: Nagyobb kölcsönt kaptam cannesi villámra, úgyhogy most már át tudom venni a részvénypakettedet. Boldog vagy?

GAMBIER: Boldog volnék . . . de tudod . . . egy kis baj van. A sógornőd nem mondott semmit?

EDMOND: Mit mondott volna?

GAMBIER: A részvényekről nem beszélt? Tudniillik én már . . . én már . . .

EDMOND: Csak nem adtad el?

GAMBIER: Csak de . . . (Hátrál)

EDMOND: (dühösen követi) Ezt az aljasságot tetted velem?

GAMBIER: (Hátrál): Ehhez igazán jogom volt!

EDMOND: Ilyen embernek akartam adni a lányomat!

AUGUSTIN: Nagy könnyelműség lett volna!

EDMOND: Hozzáadtam volna azt a tiszta, ártatlan teremtést ehhez az árulóhoz!

GAMBIER: (akit már körülkergetett az asztal körül): Bocsánat, ami az ártatlanság^t illeti, ne túlozzunk!

EDMOND: (felháborodva): Mit beszélsz?

AUGUSTIN: (felháborodva utánozza): Mit beszélsz?

GAMBIER: Csupán azt a szerény megjegyzést kockáztatom meg, hogy az ártatlan leányoknak nem szokott gyerekek lenni.

EDMOND: Ezt is tudod?

GAMBIER: De nem tőled. Eddig nem hancegtél el vele, hogy nagypapa vagy.

EDMOND: Hát igenis, hencegni fogok vele. Christiane egészséges, fiatal teremtés, miért ne lehetne gyereke . . . Bezzeg ezt nem lehetne rólad elmondani, rólad, aki egész ifjúságodat lokálokban töltötted!

GAMBIER: Nagyon tévedsz! Ha tudni akarod, nekem is van egy háromhónapős gyermekem! .

EDMOND: És ezt még a szemembe merészeled mondani? Aljas fráter! Nem adom hozzád a lányomat!

GAMBIER: Én nem is veszem el. Belátom egy kicsit túlságosan fiatal hozzád. Fiatal és szezsélyes. Azt még megbocsátanám neki hogy az esküvő előtt megcsalt, de hogy még hűsz kilóval le akar fogyasztani!!!

EDMOND: (kinyújtja a kezét): Távozz innen! Tüstént!

AUGUSTIN: (Edmond minden gesztusát utánozza).

GAMBIER: Bocsánat, én Augustinnal vagyok látogatóban és vele együtt fogom elhagyni ezt a lakást.

EDMOND: Hová viszed?

GAMBIER: Magamhoz szerződtetem, magas állásba. (Augustin nemet int.)

EDMOND: Augustin, megtiltom magának hogy másnál állást vállaljon. Önzetlenül teszem, mert én úgysem veszem vissza.

GAMBIER: Akkor miért nem engeded, hogy hozzád szegődjön?

EDMOND: Mert nekem úgy tetszik! Leányom gyerekének apja, köteles tehát nekem engedelmeskedni.

GAMBIER: Úgy? Tehát ő az a jömadár?

EDMOND: Igenis, ő a törvénytelen vöm! Korlátlanul tartozik nekem engedelmeskedni, ura és parancsolója vagyok.

AUGUSTIN: (szerényen): Bocsánatot kérek . . .

EDMOND: Jogom van lelőni mint egy kutyát: senki sem kérheti tőlem számon. Megbosszultam a családon ejtett szegyenfoltot.

GAMBIER: Szép kis család mondhatom!

AUGUSTIN: (közbelép): Ezt kikérem magamnak! (udvariasan). Méltóztatik érteni, Gambier úr!

EDMOND: (leintí): Maga hallgasson! Nem vagyok rászorulva a védelmére! (Gambierhez) Neked pedig azt tanácsolom, tünj el minél gyorsabban, mert aki úgy viselkedik, mint te, annak nincs jogában mások felett kritikát gyakorolni.

AUGUSTIN: (mondja az utolsó szót): . . . gyakorolni

GAMBIER: Mielőtt távoznék, megmondom a véleményemet!

EDMOND: Előbb távozzál!

GAMBIER: Ne beszélj!

EDMOND: Csirkefogó! (Egymásnak mennek, de Augustin közéjük furakodik, ő kapja a lökéseket. A lármára egymás

után megjelennek: Jacques, Christiane és Henriette,)

JACQUES: Mi van itt? Verekedés?

EDMOND: Te mit keresel itt? Ki engedte meg hogy ide jöjjél?

JACQUES: Erre jártam, gondoltam felnézek . . .

HENRIETTE: (Megjelenik Christiane-nal) Jaj Istenem mi történik?

EDMOND: (meglátja őket): Ez mégiscsak hallatlan! Mi van ebben a lakásban? Érettségi találkozó? Miféle összeesküvés? Megszegtetek tilalmamat és a kicsikéhez jöttetek!?

GAMBIER: Miféle kicsikéhez?

EDMOND: Semmi közöd hozzá!

PAULINE: (Megjelenik a háló ajtajában): Miféle lárma vanitt?

EDMOND: Maga is itt van? Nem utazott el a fatornyos házába?

PAULINE: Mint látja.

EDMOND: És miért ~~van~~ ápolónőnek öltözve?

PAULINE: Nem ápolónőnek vagyok öltözve hanem nőreznek.

EDMOND: (dühösen): Hát mi vagyok én ebben a családban? Nem megtiltottam mindenkinek, hogy látogassák azt a kis bitangot?!

PAULINE: Maga csak hallgasson! Én láttam az előbb, hogy maga mit csinált azzal a kis "Bitanggal". Azt hitte, hogy kettesben vannak. Legyen nyugodt, én is ott voltam.

EDMOND: Hol?

PAULINE: A szekrényben.

EDMOND: Miért bújta a szekrénybe?

PAULINE: Mert Augustin megfújta a kürtöt. Ez volt a jel: Jön a mumus!

EDMOND: Augustin, hát maga is ellenem esküszik! Felmondom az állását!

AUGUSTIN: Ne tessék fàradni, már megtörtént.

PAULINE: Úgy bizony elbújtunk a mumus elöl és tudják hogy a mumus mit csinált?

EDMOND: Kérem hallgasson!

PAULINE: A bölcsőhöz lépett, a karjaiba vette a gyereket, és sétálgatott vele. . .

EDMOND: Persze, mert bögött és idegesített . . .

PAULINE: Nem igaz, mert mosolygott a gyerek . . . nem csoda, folyton csücsörítette neki a száját. És miket mondott annak az ártatlan jószágnak!

(Idèzi) "Úgy-e kis gyöngyvirágom, nemsokára eljössz te a nagypapához?" "Úgy-e aranybogaram, nagyapát szereted te a legjobban!" Itt a mumus, Ő is csak egy érzelgős, öreg nagyapa, amikor nem látja senki!

HENRIETTE: Ez igaz, Edmond?

EDMOND: Semmi közötök hozzá. Nem vagyok gyámság alatt, azt csinálom, ami jól esik!

PAULINE: Később erről is beszélünk, egyelőre Mackónak táplálkozni kell. Augustin magánál van a cuclis üveg?

AUGUSTIN: Nincs nálam.

PAULINE: Talán megitta? Nézze meg csak a zsebét!

AUGUSTIN: (kikotorázza): Itt van!

GAMBIER: Mit beszélnek? Mackó itt van?

EDMOND: Ne törődj vele. Nem a te dolgod.

GAMBIER: De bocsáss meg, ez mégis csak sok . . .

EDMOND: Csendet kérek!

HENRIETTE: Hát a tiéd hol van, Jacques?

EDMOND: Miről van szó?

HENRIETTE: (Hiába int neki Jacques, hogy hallgasson): Nem mondta el apádnak? (Edmondhoz kedvesen) Jacquesnek is van egy gyereke.

EDMOND: Micsoda?

JACQUES: Már nincsen.

HENRIETTE: Mit beszélsz?

JACQUES: Azt hittem hogy van, de tévedtem. Az illető a Gambier gyereke.

EDMOND: (Gambierhez): Neked hány gyereked van tulajdonképpen?

GAMBIER: Egyetlenegy! Nekem az is elég. Jacques azt hitte, hogy az övé, de az nem igaz! A gyerek csakis az enyém!

AUGUSTIN: (előlép, meghajtja magát): Pardon, ha Jacques gyereke Gambier úré, akkor nekem egyáltalán nincs gyerekem.

EDMOND: Mit beszél?

AUGUSTIN: Chrisianének pedig nem is volt soha!

HENRIETTE: Szegény fejem, szegény fejem! Az előbb még három gyerekünk volt, most már egyse.

Hát akkor Mackò kinek a gyereke?

GAMBIER: Az enyèm.

AUGUSTIN: Jacques azt hitte, hogy az övè, de nem merte bevallani. Ezért aztàn mi Christianeival adoptáltuk.

EDMOND: Szòval maguk között nem volt semmi?

AUGUSTIN: Csak ideális barát-ág.

EDMOND: Nem csàbitotta el?

AUGUSTIN: Hogy tetszik ròlam feltételezni? ilyen aljassàgot?

EDMOND: Csodálkoztam is rajta. Nem úgy nèz ki maga, mint aki elszèdít egy leányt! (Nevetés)

AUGUSTIN: A végèn még rajtam nevetnek!

CHRISTIANE: Ne törödjön vele. Az a fő, hogy èn szeretem.

PAULINE: (Megjelenik Mackòval a karjàn): Itt a dràgasàg! Augustin nèzze, milyen gyönyörű a fia!

AUGUSTIN: Nem a fiam többè! És nem tapostam le a begòniát!

PAULINE: Tessék?

GAMBIER: Az èn fiam!

CHRISTIANE: Úgy van, Pauline nèni.

PAULINE: Christiane, Mackò nem a te fiad?

CHRISTIANE: Nem bizony!

PAULINE: Ennek örülök. Nem illett ehhez a kedves gyermekhez ilyen útálatos nagypapa.

GAMBIER: Bizony, ez gyönyörű gyerek!

AUGUSTIN: Gyönyörű! Ez kis túlzàs!

EDMOND: (Megnèzi) Ronda!

PAULINE: Szegènykènek nincs mamàja, igyekeztem èn az lenni.

GAMBIER: Megkérhetem, hogy enutàn is foglalkozzon vele?

PAULINE: Hogyne!

HENRIETTE: Pardon, a növèremròl van szò! Milyen címen?

GAMBIER: Arròl majd még beszélgetünk. A fő az, hogy ne kívánja tőlem, hogy fogyókùrèt tartsak.

PAULINE: (Lesüti a szemèt): Kedvelem a molett embereket.

GAMBIER: Még hizhatok pár kilòt.

CHRISTIANE: Papa kèrem. Miutàn Augustin semmit sem követett el, sòt igen szépen viselkedett, remèlem, most már nem ellenzed a házassàgunkat?

EDMOND: Dehogysis nem ellenzem! Hogy gondolod kislányom? Nem mondom, még ha gyereked volna tőle, akkor beleegyeznek . . . dehát ő még arra sem képes, hogy egy unokát szállítson!

- PAULINE: Várjon nekem is volna pár szavam. (Gambiernek átnyújtja Mackót) Fogja csak, ~~kis~~ tulajdonos úr!
- EDMOND: A maga véleményére senki sem kíváncsi!
- PAULINE: Mindjárt meglátjuk! Gambier úr, legyen szíves kiméletesen közölje Edmonddal, hogy ki vásárolta meg a részvénytöbbséget!
- GAMBIER: Pauline tanti!
- PAULINE: Én lettem a helyzet ura a vállalatnál. Többen repülni fognak. Augustin, önt kinevezem igazgatónak.
- AUGUSTIN: Elfogadom.
- PAULINE: Maga mindig kedves volt hozzám, azonkívül magának köszönhetem életem első igazi örömét, az anyaság szent illúzióját.
- AUGUSTIN: Éljen. És éljen az új igazgató.
- PAULINE: Szabad kezet kap a gyár vezetésében, de egy kikötéssel: sohasem szabad megkérdeznie a sógorom véleményét.
- AUGUSTIN: Rendbehozom egy kicsit az ügyeket a gyárban. Helyet az ifjú igazgatónak!
- EDMOND: Én alapítottam a gyárat!
- AUGUSTIN: De én vagyok az igazgató. Azt csinálom amit akarok.
- PAULINE: Új alapokra helyezem a gyártást, az árusítást, a reklámot.
- EDMOND: Soha, soha, soha.
- AUGUSTIN: Feleségül veszem az alapító lányát!
- EDMOND: Soha!
- HENRIETTE: Ugyan Edmond, ne makacskodj!
- CHRISTIANE: Papa, szeretem Augustot!
- EDMOND: Itt mégis csak az főg történni, amit én parancsolok. A gyárból kidobhatnak, de a családi életben én rendelkezek! Nem lesz eljegyzés!
- CHRISTIANE: De, papa!
- EDMOND: Eljegyzés nélkül esküsztek meg! Diszpenzációval! (Augustinhez): Majd megtanítom én magát!
- AUGUSTIN: Főnök úr, bocsásson meg az új igazgatónak . . .
- EDMOND: Rendben van, de csak egy feltétellel . . . Nekem egy esztendőn belül ilyen Mackót szállítson!
- AUGUSTIN: (Miközben magához öleli a lányt) Egyet! Hahaha (Hencegve) Minden hónapban egyet.